PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dla projektu częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda

ZLECENIODAWCA:
Urząd Gminy Stawiguda
11-034 Stawiguda
Ul. Olsztyńska 10

WYKONAWCA:

Przedsiębiorstwo Gospodarki Gruntami TOPOZ Maciej Wronka
Pluski, ul. Pluszna 19, 11-034 Stawiguda

Spis treści

1. Wprowadzenie 5
1.1. Cel i zakres opracowania 5
1.2. Cel oraz zakres prognozy oddziaływania na środowisko 7
1.3. Zastosowana metoda opracowania prognozy 7
2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego 9
2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu, analiza terenów sąsiednich 9
2.2. Geomorfologia, budowa geologiczna 17
2.3. Gleby 18
2.4. Szata roślinna 20
2.5. Zlewnia, wody powierzchniowe i podziemne 24
2.6. Zabytki kulturowe 31
2.7. Obszary chronione 31
2.8. Korytarze ekologiczne 34
3. Ocena stanu środowiska 36
3.1. Jakość powietrza atmosferycznego 36
3.2. Klimat akustyczny 38
3.3. Stan wód 39
3.4. Oddziaływanie sieci elektroenergetycznych oraz innych pól elektromagnetycznych 40
3.5. Zagrożenia przyrodnicze 40
3.6. Ogólna ocena obecnego stanu środowiska naturalnego na obszarze badań 41
4. Analiza zawartości projektu studium Gminy Stawiguda 42
4.1. Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stawiguda w odniesieniu do badanego obszaru 42
4.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego wyznaczone w projekcie studium Gminy Stawiguda (pod kątem badanego obszaru) 42
5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zapisów projektu studium 44
6. Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 45
6.1. Oddziaływanie zabudowy mieszkaniowej i usługowej przewidzianej w projekcie studium dla omawianego terenu na środowisko 45
6.2. Oddziaływanie na obszary chronione i różnorodność biologiczną 45
6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne 46
6.4. Powietrze i klimat 46
6.5. Powierzchnia ziemi i gleby 47
6.8. Krajobraz 47
6.9. Zasoby naturalne 48
6.10. Hałas 48

6.11. Zabytki i dobra materialne 48
6.12. Oddziaływanie na warunki życia ludzi 49
6.13. Oddziaływanie na tereny sąsiednie 49
7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru 50
8. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko 52
9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym 52
10. Wnioski 54
11. Wykaz materiałów źródłowych 56

Spis załączników graficznych:

1. Mapa struktur funkcjonalno-przestrzennych projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda (zał. graf. nr 1)

Spis załączników tekstowych:

2. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie (zał. tekst 1)
3. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie (zał. tekst 2)

1. Wprowadzenie

1.1. Cel i zakres opracowania

Cel opracowania prognozy oddziaływania na środowisko zawarty został w art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020.283 t.j.). Według w/w przepisu, konieczne jest opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko skutków realizacji zapisów „Częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda").

Zasadniczym celem prognozy, opracowywanej dla potrzeb projektu Studium jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływań na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym na:

- świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu,
- warunki życia i zdrowia ludzi,
- środowisko kulturowe,
- zabytki i dobra materialne, będące potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni,
- ocena możliwości oddziaływań transgranicznych,
- ewentualne poszukiwania rozwiązań, które zapobiegałyby, ograniczały lub przyrodniczo kompensowały negatywne oddziaływania na środowisko.

Istotnym celem Prognozy jest także poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych zabezpieczających środowisko i przeciwdziałających negatywnemu oddziaływaniu na nie.

Zakres prognozy obejmuje elementy określone w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020.283 t.j.).

Zakres obszarowy projektu częściowej zmiany studium, a tym samym niniejszej prognozy, określono w Uchwale nr XVI/125/2019 Rady Gminy Stawiguda z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda. Zgodnie z powyższym aktem prawa miejscowego zakres Studium obejmuje teren działek ewidencyjnych nr 297/1, 297/3, 297/4, 297/5, 297/6 oraz części działki 296/5 położonych w miejscowości Bartąg.

Prognozę wykonano w zakresie i stopniu szczegółowości uzgodnionym przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie – pismo WOOŚ.411.24.2020.AD z dnia 16 kwietnia 2020 r. (zał. teks. nr 1);
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie – pismo ZNS.4082.24.2020 z dnia 1 kwietnia 2020 r. (zał. teks. nr 2).

Na podstawie otrzymanych uzgodnień niniejsza Prognoza zawiera informacje o głównych celach projektowanego dokumentu, jego zawartości, powiązaniu z innymi dokumentami, informacje o metodyce zastosowanej podczas sporządzenia prognozy, propozycje dotyczące metod analizy skutków realizacji zapisów projektowanego dokumentu, częstotliwość ich przeprowadzania, informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Niniejszy dokument analizuje, wskazuje i ocenia istniejący stan środowiska naturalnego na

obszarach przewidywanego znaczącego oddziaływania, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji zapisów Studium, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; cele ochrony przyrody ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia realizacji zapisów Studium oraz sposoby ich uwzględnienia podczas opracowywania dokumentu: przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000 oraz na inne elementy środowiska. Prognoza przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Prognoza składa się z części tekstowej oraz materiałów kartograficznych. Mając na uwadze zapis art. 52. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020.283 t.j.) "Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem" - zakres stopnia szczegółowości załączników graficznych dostosowano do skali i dokładności map studium.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego opracowuje się na podkładzie geodezyjnym uniemożliwiającym szczegółowe wskazywanie poszczególnych elementów środowiska, takich jak na przykład granice obszarów chronionych, korytarze ekologiczne itp.

Mając powyższe na uwadze w dalszej części opracowania posługiwano się materiałami kartograficznymi ukazującymi wycinek obszaru Gminy Stawiguda obrazujący badany fragment obszaru, na którym zapisy studium wprowadzają kierunek rozwoju. Należy podkreślić, iż Studium wskazuje możliwość rozwoju obszaru gminy, ale nie dokonuje de facto jego zmiany – nie stanowi aktu prawa miejscowego.

Na zamieszczonych w dalszej części opracowania wycinkach map, wskazano obszary chronione oraz wszelkie dane o środowisku jakie udało się zebrać podczas tworzenia niniejszego dokumentu - w tym informacji o typach siedlisk, informacjach o gatunkach chronionych, wyniki inwentaryzacji terenowych, ewentualnych strefach ochronnych, strefach oddziaływania lub strefach wymagających ochrony.

1.2. Cel oraz zakres prognozy oddziaływania na środowisko

Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity (Dz. U. z 2020.283 t.j.).

Podstawą formalno-prawną prognozy są również:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2020.293),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019.1396),
- Projekt „Częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda,
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. – O ochronie przyrody (Dz. U. 2020.55 t.j.).

Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, służącej eliminowaniu lub łagodzeniu ewentualnych konfliktów przyrodniczo - przestrzennych. Formuła dokumentu pozwala, by we wszystkich fazach planowania uwzględniać wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a przyjętymi w projekcie studium rozwiązaniami planistycznymi.

Konieczność sporządzenia Studium wynika z braku aktualności rozwiązań przyjętych w poprzednim studium oraz nowych potrzeb związanych z rozwojem Gminy Stawiguda dla przedmiotowego terenu. Celem dokumentu jest określenie aktualnej polityki przestrzennej Gminy Stawiguda, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

1.3. Zastosowana metoda opracowania prognozy

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń Studium. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w kontekście stopnia szczegółowości ustaleń Studium - ze względu na niski stopień szczegółowości zapisów studium (dotyczą one tylko kierunków rozwoju bez szczegółowych danych ilościowych) niniejsza prognoza ma charakter jakościowy.

Podczas wykonywania niniejszego dokumentu posługiwano się także materiałami w postaci m.in.: programu ochrony środowiska gminy Stawiguda, obowiązującego tekstu studium i innych materiałów udostępnionych przez urząd gminy Stawiguda.

Przed przystąpieniem do zasadniczej części opracowania przeprowadzono prace w terenie w tym inwentaryzację urbanistyczną w celu zapoznania się z ogólnymi warunkami środowiskowymi panującymi na analizowanym terenie oraz istniejącym zainwestowaniem. Następnie przystąpiono

do prac kameralnych, polegających na porównaniu wyników uzyskanych w terenie z istniejącą dokumentacją. W ten sposób sporządzona została kompleksowa ocena sposobów użytkowania poszczególnych terenów, aktualnego stanu środowiska oraz jego podatności na degradację. W kolejnym etapie stosując metodę analogii środowiskowej, odniesiono się do projektu Studium, a zwłaszcza przeznaczenia terenów, w kontekście ich położenia w stosunku do terenów prawnie chronionych, potencjalnych zagrożeń dla tych terenów i środowiska, terenów bezpośrednio objętych zmianą i przyjętych założeń ochrony środowiska. Wpływ zmiany przeznaczenia terenów na stan środowiska i zagrożenie dla terenów chronionych przeanalizowano zgodnie z wymaganiami ustawowymi w kategoriach oddziaływań, bezpośrednich, pośrednich i wtórnych, skumulowanych, krótko-, średnio- i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko. Wynikiem przedstawionej analizy są rozwiązania mające na celu zminimalizowanie potencjalnie negatywnych oddziaływań ustaleń studium na środowisko przyrodnicze.

2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu, analiza terenów sąsiednich

Gmina Stawiguda położona jest w północnej Polsce, w centralnej części województwa Warmińsko-Mazurskiego w powiecie olsztyńskim, swoją północną granicą sąsiaduje z Olsztynem. Gmina podzielona jest na 13 sołectw: Bartąg, Bartążek, Dorotowo, Gągławki, Gryźliny, Jaroty, Majdy-Kręsk, Miodówko-Zezuj, Pluski-Rybaki, Ruś, Stawiguda, Tomaszkowo, Wymój. W skład gminy wchodzą następujące miejscowości: Bartąg, Dorotowo, Gągławki, Gryźliny, Jaroty, Kręsk, Majdy, Miodówko, Pluski, Ruś, Rybaki, Stawiguda, Tomaszkowo, Wymój, Zielonowo, Bartążek, Zezuj, Zazdrość.

Przez gminę bezpośrednio przebiega droga ekspresowa S51 prowadząca z Olsztynka do Olsztyna. Stanowi ona jeden z najważniejszych szlaków komunikacyjnych w województwie warmińsko-mazurskim. Ma też wpływ rozwój gospodarczy i społeczny gminy.

Gmina Stawiguda jest gminą dobrze skomunikowaną z miastami. Przez gminę przebiega linia kolejowa łącząca Warszawę z Olsztynem. Komunikację zapewniają również usługi świadczone przez transport samochodowy – autobusy i busy. Jednocześnie gmina jest słabo skomunikowana wewnętrznie. Gmina Stawiguda zajmuje 225,52 km2 powierzchni. Charakterystyka gruntów (dane z ewidencji gruntów, Starostwo Powiatowe w Olsztynie, stan na 01.01.2015 r.) w gminie przedstawia się następująco:

- użytki rolne – 4 960 ha;
- grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – 12 670 ha;
- grunty zabudowane i zurbanizowane – 1 024 ha;
- grunty pod wodami – 3 172 ha.

Gmina Stawiguda nie zalicza się do gmin rolniczych. Rolnictwo charakteryzuje się znacznym rozdrobnieniem gospodarstw rolnych. Bliskość aglomeracji olsztyńskiej powoduje znaczny rozwój budownictwa i zajmowanie terenów rolniczych pod budynki wielorodzinne i jednorodzinne. Gmina Stawiguda zaliczana jest do najciekawszych obszarów Warmii i Mazur.

Główne branże, w których funkcjonują przedsiębiorstwa w gminie to:

- handlowo-usługowa
- transportowa
- budowlana
- restauracyjno-hotelowa.

Mocną stroną Gminy Stawiguda jest korzystne położenie w sąsiedztwie Olsztyna oraz przebieg przez nią głównych szlaków komunikacyjnych województwa, a także bliskość lotniska Olsztyn-Mazury.

Coraz więcej firm chce inwestować i prowadzić swoją działalność w gminie Stawiguda, coraz więcej olsztyńskich firm zmienia adres i na swoją siedzibę wybierając gminę Stawiguda. Przenoszą się ze względu na mniejsze koszty, tańsze grunty i lepszy dojazd.

Możliwości inwestycyjne są duże. Gmina posiada ok. 140 ha wolnej przestrzeni inwestycyjnej, przeznaczonej w planach zagospodarowania przestrzennego pod usługi i tereny inwestycyjne. Na terenie gminy obowiązuje uchwała w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis dla przedsiębiorców.

Rys. nr 1. *Gmina Stawiguda na tle gmin sąsiadujących - www.geoportal.gov.pl*

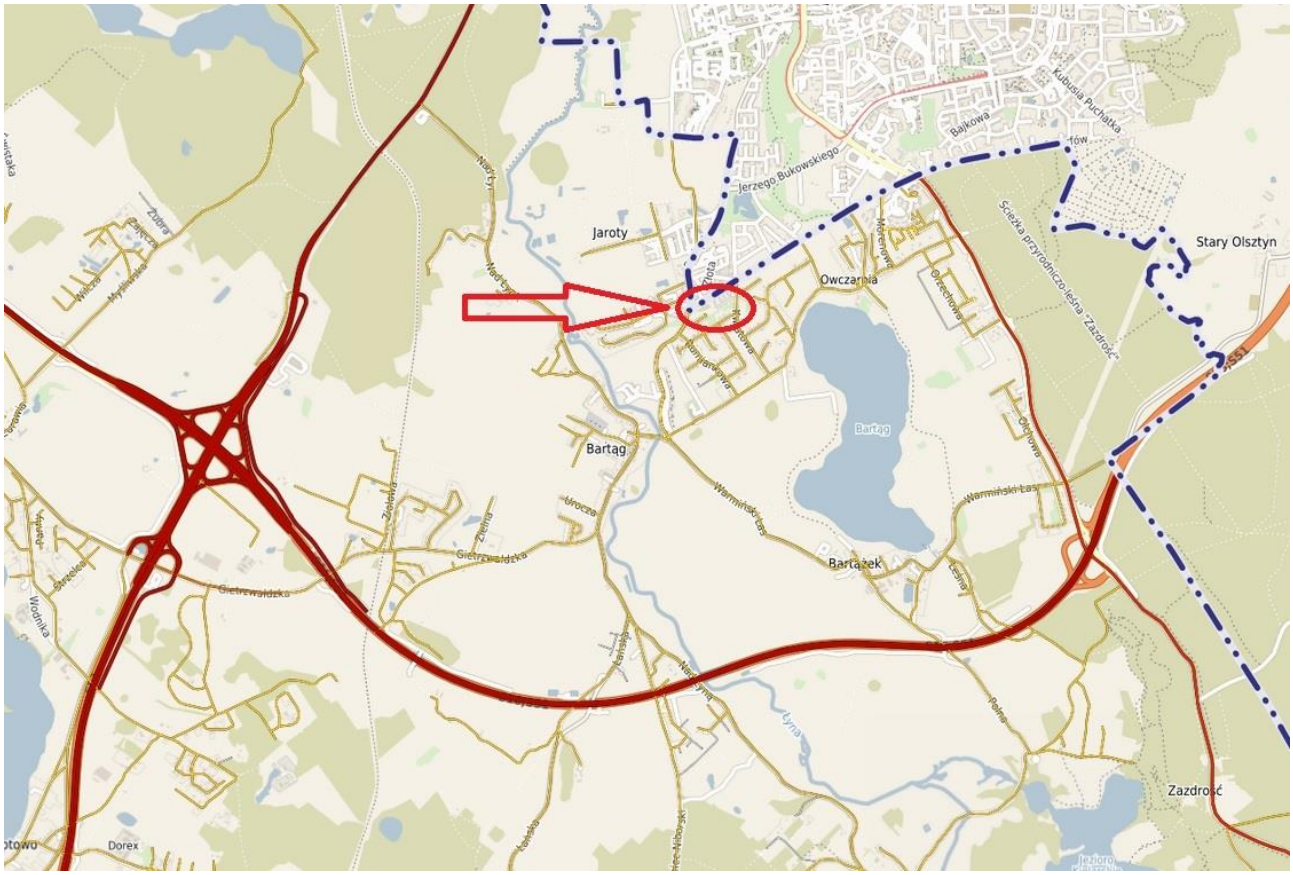

Rys. nr 2. L*okalizacja obszaru projektu zmiany Studium. Czerwoną obwiednią i strzałką oznaczono orientacyjną lokalizację obszaru badań - https://stawiguda.e-mapa.net/*

Obszar badań, jak zobrazowano to na rys.2, zlokalizowany jest w północnej części gminy Stawiguda. Jest to obszar działek ewidencyjnych nr: 297/1, 297/3, 297/4, 297/5, 297/6 oraz część działki nr 296/5 położonych w obrębie Bartąg. Niniejsze działki położone są głównie w otoczeniu już istniejącej zabudowy mieszkaniowej oraz ul. Bartąskiej. Na rysunku nr 3 przedstawiono fragment mapy satelitarnej obrazującej obszar objęty zmianą na tle zagospodarowania sąsiedniego.

RYS 3. Fragment mapy satelitarnej - obszar objęty projektem zmiany studium (czerwona obwiednia).

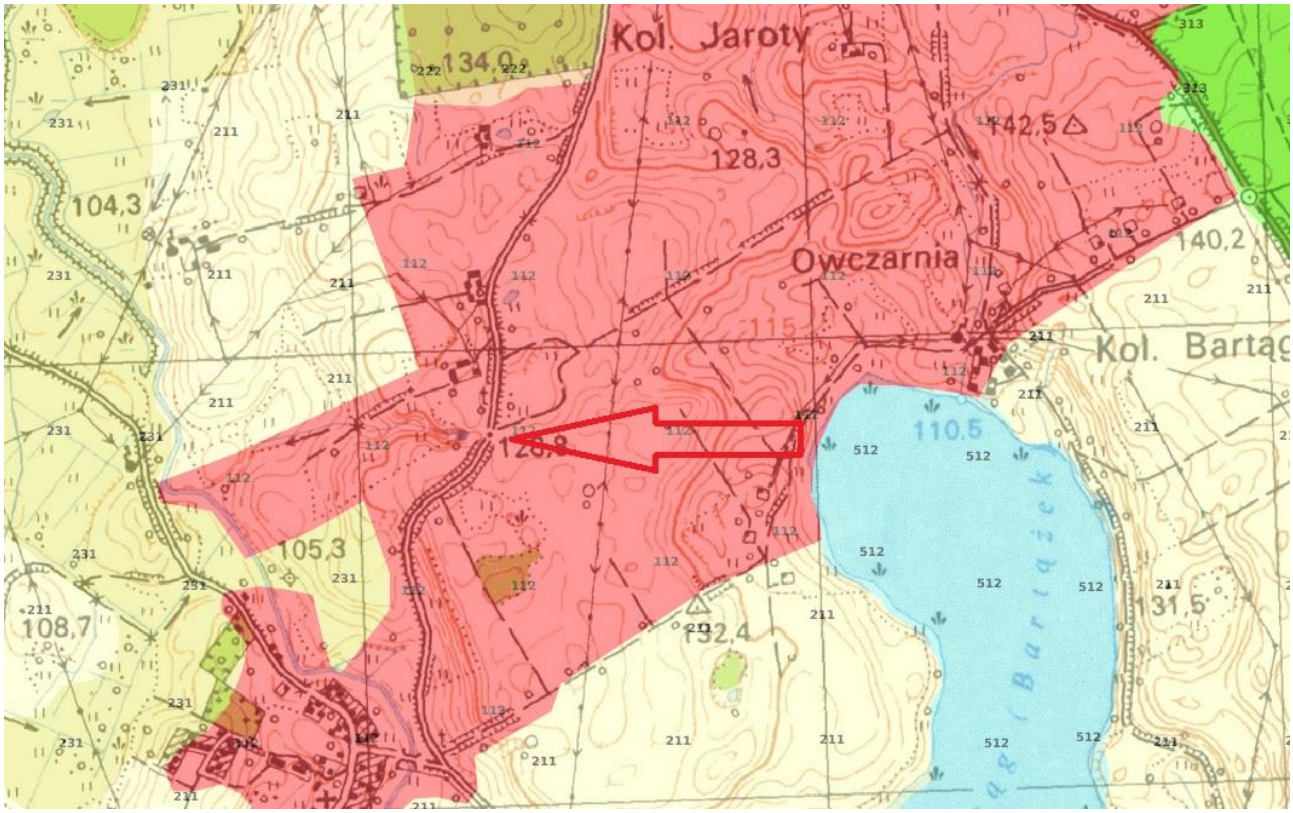

RYS. 4 Czerwoną strzałką oznaczono orientacyjną lokalizacją obszaru opracowania - analiza obszarów w sąsiedztwie terenu badań (CORINE Land Cover) - http://inspire.gios.gov.pl

Dane tematyczne tzw. analiza na podstawie danych przestrzennych CORINE Land Cover posłużyła do przedstawienia i analizy terenów sąsiadujących z badanym obszarem. CORINE Land Cover jest to projekt realizowany przez Europejską Agencję Środowiska. Ma on za zadanie dokumentowanie zmian pokrycia terenu oraz gromadzenie i aktualizacja porównywalnych danych w Europie. Główne formy wykorzystania terenu w bezpośrednim sąsiedztwie badanego obszaru opracowania zmiany studium to (RYS. 4) zabudowa miejska luźna (112).

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski, obszar badań położony jest w prowincji Niżu Wschodniobałtycko-Białoruskiego, podprowincji Pojezierzy Wschodniobałtyckich, makroregionie Pojezierze Mazurskie w obrębie mezoregionu Pojezierza Olsztyńskiego - obszar ten rozciąga się po obu brzegach górnego biegu Łyny, sięgając na zachodzie po Pasłękę.

Krajobraz ukształtowany został w wyniku ostatniego zlodowacenia (lobu Łyny). Rzeźba Pojezierza Olsztyńskiego prezentuje bogaty zespół form terenu. Ukształtowana została w wyniku deglacjacji lądolodu zlodowacenia bałtyckiego, działalności wód roztopowych, erozji i akumulacji rzek, a także jezior oraz procesów wietrzenia. Deniwelacje w dalszym sąsiedztwie terenu sięgają od 81,1 (w dolinie Łyny na północ od Gutkowa) do 171,5 m n.p.m. (na południe od Jeziora Wulpińskiego w rejonie Gągławek).

RYS 5. Fragment mapy regionów fizyczno-geograficznych – czerwoną strzałką wskazano orientacyjne położenie obszaru opracowania. Źródło: Centralna baza danych geologicznych

Położenie obszaru opracowania wg mapy fizyczno-geograficznej:

Mezoregion – Pojezierze Olsztyńskie (842.81), Makroregion – Pojezierze Mazurskie; Podprowincja – Pojezierze Wschodniobałtyckie; Prowincja – Niż Wschodniobałtycko-Białoruski; Megaregion – Niż Wschodnioeuropejski.

Obszar opracowania zmiany studium wyznaczony jest granicami określonymi w Uchwale Nr XVI/125/2019 Rady Gminy Stawiguda z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda.

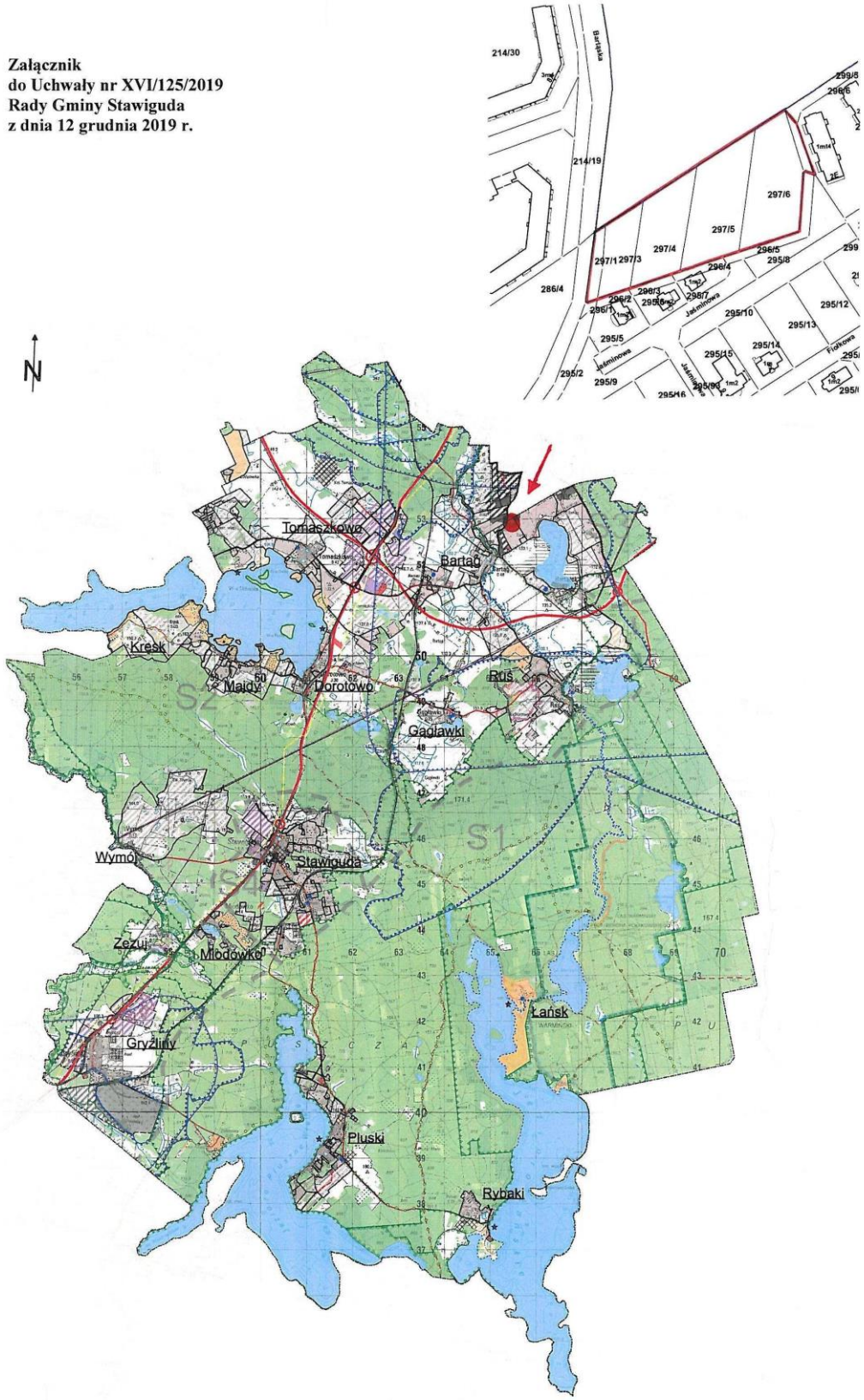

RYS 6. Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XVI/125/2019 Rady Gminy Stawiguda z dnia 12 grudnia 2019 r.

Obecnie teren nie jest zagospodarowania i użytkowany, według obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest to „teren pozostający w użytkowaniu rolniczym”.

Poniższe fotografie obrazują obecne zagospodarowania terenu objętego opracowaniem zmiany studium oraz tereny ościenne.

Zdj. nr 1. Arkusz na 1 - Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna w sąsiedztwie.

2.2. Geomorfologia, budowa geologiczna

Gmina Stawiguda położona jest w obrębie jednostki fizjograficznej o nazwie Pojezierze Olsztyńskie. Jednostką geomorfologiczną dominującą przestrzennie jest sandr. Budują go utwory piaszczyste i piaszczysto-żwirowe, osadzone przez wody lodowcowe w fazie pomorskiego zlodowacenia północnopolskiego (bałtyckiego). Rozległe powierzchnie sandrowe dominują szczególnie w południowej i środkowej części obszaru gminy (na południe od Kręska, Majd, Gągławek, Bartąga). Ich rzeźba jest przeważnie falista. Równinną rzeźbą charakteryzuje się sandr fazy leszczyńskiej leżący na południe od Gryźlin.

Spod piasków miejscami wynurzają się wysoczyzny polodowcowe, wykształcone głownie w postaci glin zwałowych osadzonych głownie w fazie pomorskiej (w rejonie Stawigudy i Wymoju), a w części południowej – w fazie leszczyńskiej zlodowacenia północnopolskiego (w rejonie Plusek i Gryźlin). Falista wysoczyzna polodowcowa większe obszary zajmuje w północnej części terenu gminy (głownie w rejonie Tomaszkowa i jeziora Bartąg), gdzie gliny zwałowe budujące ją przy powierzchni zostały zdeponowane w fazie pomorskiej zlodowacenia północnopolskiego.

Szczególnie dynamiczną, pagórkowatą rzeźbą charakteryzuje się zróżnicowany litologicznie pas moren czołowych, w rejonie Kręska i Majd. W rejonie Bartąga występują rozległe wysoczyzny kemowe, zbudowane z mułków i piasków pyłowatych, osadów zdeponowanych w warunkach utrudnionego odpływu wód lodowcowych.

Na obszarach wysoczyznowych znajdują się liczne drobnopowierzchniowe zagłębienia. Obszary wysoczyznowe rozczłonkowane są też obniżeniami wielkoprzestrzennymi o przebiegu najczęściej zbliżonym do południkowego. Wypełniają je wody jezior i osady holoceńskie. W mniejszym stopniu są to osady rzeczne (głownie piaski), a na większych powierzchniach osady jeziorne (mułki, gytie) lub organiczne (namuły i torfy). Znaczna część tych obniżeń to rynny subglacjalne, na ogół głęboko (do około 30 m) wcięte w obszary wysoczyznowe. Do większych z nich należą rynny jezior Łańskiego, Plusznego i Wulpińskiego. Także głęboko wcięta w wysoczyznę jest dolina rzeki Łyny, w części północnej dość rozległa (o szerokości około 0,5 – 1,0 km). Spadki na zboczach osiągają wartości od 15 do 30 %, a deniwelacje lokalne dochodzą do 40 m.

Powierzchnie terenów wyniesionych położone są przeważnie na wysokościach od 130 m n.p.m. w części północnej do 170 m n.p.m. w części południowej gminy. Najniżej położone partie doliny Łyny na północnym skraju gminy leżą na wysokości około 102 m n.p.m. Miąższość utworów osadzonych w epoce lodowcowej jest zróżnicowana. W rejonie Gągławek przekracza 250 m, w Bartążku wynosi 70 m, a w rynnie jez. Pluszne jest zredukowana do zera. Podłoże podczwartorzędowe stanowią na ogół osady neogenu wykształcone przeważnie jako iły i mułki z wkładkami węgla brunatnego.

Według podziału geologicznego obszar gminy leży w obrębie syneklizy perybałtyckiej, w jej strefie przejściowej do wyniesienia mazursko-suwalskiego. Prekambryjska platforma skał krystalicznych nadbudowana jest skałami osadowymi o miąższościach rzędu 1,8 –2,2 km. Powierzchnia stropowa skał krystalicznych zapada w kierunku zachodnim.

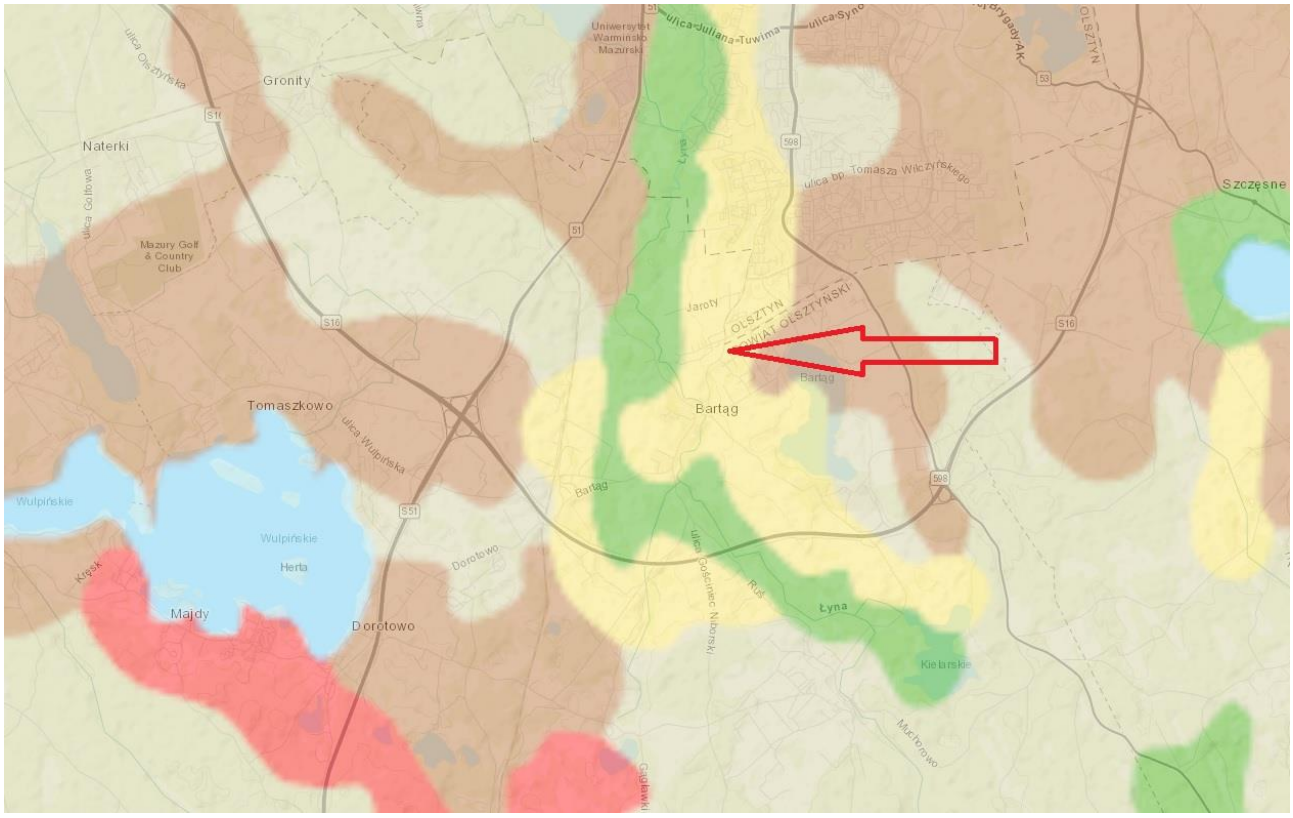

RYS.8. Fragment mapy geologicznej - obszar objęty opracowaniem zmiany studium (wskazany czerwoną strzałką).

Pod względem litologicznym obszar opracowania stanowią: piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły – kolor zielony (holocen) oraz piaski i mułki kemów – kolor żółty (zlodowacenie północnopolskie) – co widać na powyższych rysunkach.

2.3. Gleby

Użytki rolne zajmują 22,4 % powierzchni gminy (wg rocznika statystycznego województwa warmińsko-mazurskiego za rok 2001). Wśród nich przeważają grunty orne – 70,5 % powierzchni użytków rolnych. Pozostałe prawie 30 % to łąki i pastwiska. Ułamek procenta stanowią sady.

Obszar gminy charakteryzuje się występowaniem gleb zwięzłych, gliniastych i ilastych, w części północnej, lżejszych piaszczystych w części środkowej i południowej. Średni punktowy wskaźnik jakości rolniczej przydatności gleb w gminie wynosi 41,7 i jest znacząco niższy od średniej wojewódzkiej (50,1). Typologicznie dominują brunatne właściwe przy znacznym udziale gleb bielicowych. Czarne ziemie występują na niewielkim obszarze w rejonie jeziora Wulpińskiego i Bartąga.

Wśród gleb zwięzłych dominuje kompleks pszenny dobry (o glebach głownie III klasy bonitacyjnej), który zajmuje około 14 % powierzchni gruntów ornych. Skład gatunkowy jest różnorodny. Występują iły w całym profilu glebowym, pyły zwykłe i ilaste całkowite lub zalegające na glinach, gliny lekkie pylaste, gliny średnie całkowite lub podścielone iłami. Są to żyzne gleby o dobrej strukturze, właściwych stosunkach wodnych i wykształconym profilu ornopróchnicznym. Nadają się do uprawy prawie wszystkich roślin, a wydajność ich jest duża. Duże powierzchnie tych gleb występują w rejonie Tomaszkowa i Bartąga.

W rejonie Bartąga, Kręska, Majd, na terenach o dynamicznej rzeźbie powierzchni występuje

kompleks pszenny wadliwy. Zajmuje on ok. 4 % powierzchni gruntów ornych w gminie. W skład jego wchodzą gliny lekkie całkowite, gliny pylaste lub iły zwięzłe i pylaste całkowite. Wadliwość tych gleb wynika z położenia. Szybki spływ wód powierzchniowych powoduje niedobory wilgoci, szczególnie w okresie wegetacyjnym. Należą do IIIb i IVa klasy bonitacyjnej. Dobór roślin uprawnych jest stosunkowo wąski, a plonowanie uzależnione jest od pogody.

Gleby kompleksu pszenno-żytniego zajmują około 5 % powierzchni gruntów ornych w gminie. Występują w rejonie Bartąga, Tomaszkowa, Gryźlin i Wymoju. W składzie gatunkowym występują piaski gliniaste mocne na glinach lub pyłach. Na glebach tego kompleksu, należącego do IIIb, IVa i IVb klasy bonitacyjnej uprawia się prawie wszystkie rośliny, a plonowanie zależy od odpowiedniej agrotechniki.

Na terenie gminy znaczne obszary (około 25 % powierzchni gruntów ornych) zajmuje kompleks żytni dobry o lżejszych glebach, mniej zasobnych w składniki pokarmowe. Są to gleby żytnio-ziemniaczane, nadające się również do uprawy jęczmienia i innych roślin o niezbyt wysokich wymaganiach glebowych. Gatunkowo przeważają piaski gliniaste mocne lub lekkie pylaste zalegające na glinach, pyłach lub piaskach słabogliniastych, IV klasy bonitacyjnej. Plonowanie zależne jest od sposobu gospodarowania i opadów atmosferycznych. Gleby tego kompleksu występują głownie w rejonie wsi: Gryźliny, Wymój, Pluski, Bartąg, Gągławki, Tomaszkowo, Majdy oraz w rejonie Stawigudy.

Gleby lekkie, kompleksu żytniego słabego zajmują około 20 % powierzchni gminy. Skupiają się głownie na wschód od jeziora Wulpińskiego (w rejonie Dorotowa i Gągławek). Skład mechaniczny jest prawie jednolity. Przeważają piaski słabogliniaste zalegające na piasku luźnym. Są to gleby lekkie, okresowo za suche, ubogie w składniki pokarmowe. Należą zwykle do piątej klasy bonitacyjnej. Dobór roślin jest ograniczony i sprowadza się do żyta, ziemniaków, łubinu. Uzyskiwane plony zależne są od ilości opadów atmosferycznych.

Gleby najsłabsze, kompleksu żytnio-łubinowego zajmują bardzo duże powierzchnie (około 29 % powierzchni gminy). Gleby te dominują w południowej części gminy. Znaczne ich powierzchnie zalegają też w rejonie Rusi i Kręska oraz Stawigudy. Gatunkowo są to piaski słabogliniaste płytko podścielone piaskiem luźnym. Poziom próchnicy i składników pokarmowych jest niski. Dobór roślin uprawnych jest bardzo ograniczony. Uprawia się głownie łubin, żyto, ziemniaki.

Gleby kompleksów zbożowo-pastewnych (zajmujące około 2 % powierzchni gruntów ornych w gminie), których niewielkie powierzchnie występują na północny-wschód od jeziora Wulpińskiego oraz okolicy Bartąga typologicznie należą do czarnych ziem. Skład gatunkowy jest różnorodny. Występują gleby ilaste, pylaste, gliny i piaski. Gleby te charakteryzują się okresowym nadmiernym uwilgotnieniem. Należą do klas bonitacyjnych od IVa do VI.

Obecnie duże powierzchnie gruntów rolnych, głownie tych najsłabszych są rolniczo nieużytkowane. W wyniku naturalnej sukcesji wtórnej, znaczne powierzchnie ugorowanych od lat terenów rolnych porastają młode zadrzewienia, głownie sosny i brzozy. Użytki zielone skupiają się głownie w dolinie Łyny. Duże obszary zajmują też w rejonie Gągławek i Miodówka. Występuje kompleks średni i słaby o glebach torfowych. W rejonie Bartąga użytki zielone mają bardziej zróżnicowany skład typologiczny i gatunkowy. Występują gleby brunatne, czarne ziemie, mady, mursze zalegające na iłach, pyłach, piaskach gliniastych i piaskach luźnych.

W wyniku naturalnego procesu obniżania powierzchni zmeliorowanych łąk na glebach pochodzenia organicznego, znaczna część użytków zielonych ulega wtórnemu zabagnieniu.

Pod kątem użytków gruntowych na teren opracowania składają się głównie łąki trwałe klasy V, a także grunty zadrzewione i zakrzewione oraz rowy na użytkach rolnych. Należy zauważyć, iż na analizowanym terenie występuje obecnie tylko roślinność niska w postaci traw, natomiast krzewy i drzewa nie występują.

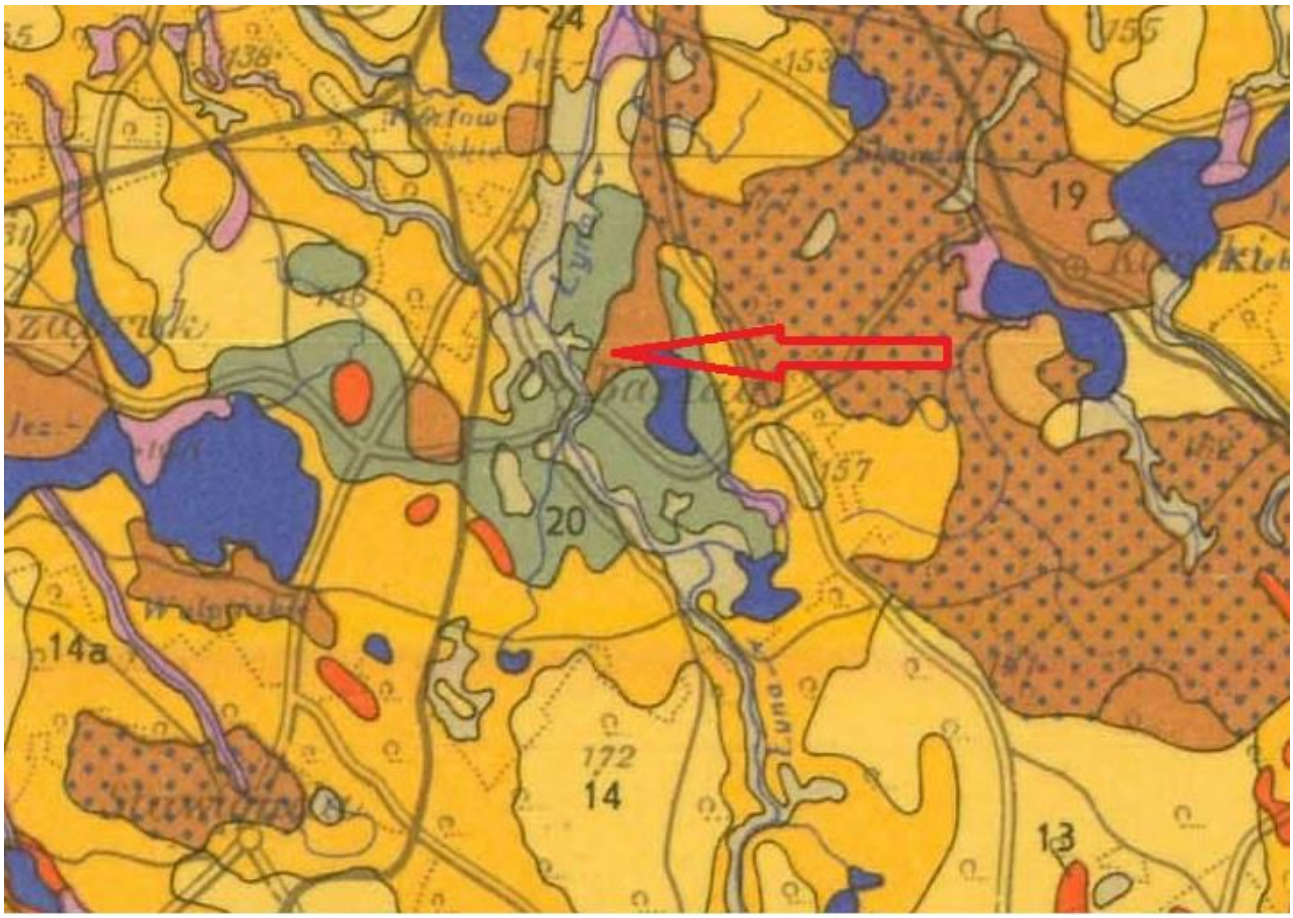

RYS.9. Fragment mapy geologiczno-inżynierskiej Polski. Czerwoną strzałką i obwiednią wskazano orientacyjną lokalizację obszaru objętego opracowaniem zmiany studium. Źródło: https://geolog.pgi.gov.pl/.

Teren badań znajduje się głównie na obszarze występowania glin zwałowych wysoczyzn morenowych o nachyleniu zboczy powyżej 3 %. Warunki budowlane dobre, uzależnione od morfologii i zawodnienia.

2.4. Szata roślinna

Lesistość gminy jest wysoka. Według rocznika statystycznego województwa warmińsko-mazurskiego w stosunku do roku 2001 (55,2 %) spadła o 0,3% i wynosiła w 2016 r. 54,9 % powierzchni. Jest to o ponad 20 punktów procentowych więcej niż średnia wojewódzka co klasyfikuje gminę do gmin wysokolesistych.

Lasy gminy to głownie dwa wielkie kompleksy o charakterze puszczańskim – Lasy Purdzko-Ramuckie i Knieja Kudypska. Poza tym istnieją na terenie gminy liczne drobne kompleksy śródpolne.

Siedliska leśne gminy charakteryzują się zdecydowaną przewagą typow borowych. W części wschodniej dominuje *bór świeży*, który stopniowo przechodzi w kierunku zachodnim w typ bogatszy – *bór mieszany świeży*, optymalny do hodowli wysokowartościowych drzewostanów sosnowych. *Bór suchy* i *bór bagienny* występują fragmentarycznie. Typy lasowe, w tym głownie las mieszany, występuje wyspowo. Większe obszary las mieszany zajmuje na północ od jeziora Łańskiego i Plusznego. Lasy wilgotne zajmują niewielkie powierzchnie i są prawie równomiernie rozrzucone

na terenie gminy. Ten typ dotyczy często bardzo wąskich opasek wokół jezior.

Wśród głównych gatunków lasotwórczych dominującą pozycję zajmuje sosna. Drzewostany sosnowe pokrywają ponad 3/4 powierzchni lasów. Gatunek ten wytwarza na powierzchni gminy ekotyp zbliżony do sosny mazurskiej, szczególnie w części zachodniej gminy, na siedliskach borów mieszanych i lasów mieszanych.

Oprócz sosny występują też drzewostany świerkowe (gatunek ten znajduje się na granicy swego naturalnego zasięgu), brzoza, dąb, buk, olsza. Drzewostany bukowe występują na terenie gminy już poza granicą swego naturalnego zasięgu. Struktura wiekowa drzewostanów jest odmienna w stosunku do innych gmin. Znacznie przeważają drzewostany stare.

Tereny leśne gminy znajdują się w gospodarczej gestii kilku nadleśnictw. Działalność prowadzona jest według operatów urządzeniowo-leśnych.

Część lasów objętych jest statusem ochronnym (lasy grupy I). Dotyczy to przede wszystkim lasów Kniei Kudypskiej w północnej części gminy. Są to podmiejskie lasy masowego wypoczynku. Ponadto znaczne powierzchnie leśne na terenie gminy zostały uznane za ochronne z tytułu lasów rezerwatowych, wodochronnych, glebochronnych, nasiennych, ostoi zwierząt i nasiennych.

Lasy terenu gminy wchodzą w skład obszaru lasów wielofunkcyjnych, tj. spełniających funkcje: ochrony przyrody, rekreacji i turystyki, produkcji drewna oraz zachowania bazy genetycznej ekotypów sosny.

Struktura siedliskowa oraz w części wiekowa i status prawny lasów na terenie gminy są na ogół bardzo sprzyjające dla rozwoju turystyki.

Podsumowując, drzewostany na terenie gminy Stawiguda i woj. warmińsko-mazurskiego są w skali kraju w najmniejszym stopniu dotknięte szkodami wyrządzonymi przez szkodliwe emisje przemysłowe, a ich stan jest lepszy od przeciętnej krajowej.

Pod względem geobotanicznym przedmiotowy obszar gminy leży w Prowincji Środkowoeuropejskiej, Dziale Północno Mazursko - Białoruskim, Krainie Mazurskiej, podkrainie Zachodniomazurskiej w Okręgu Olsztyńsko – Szczytnowskim, podokręgu Olsztyńskim (F.1a.1.a). Zobrazowanie przestrzenne w/w podziału zamieszczono na rys nr 11.

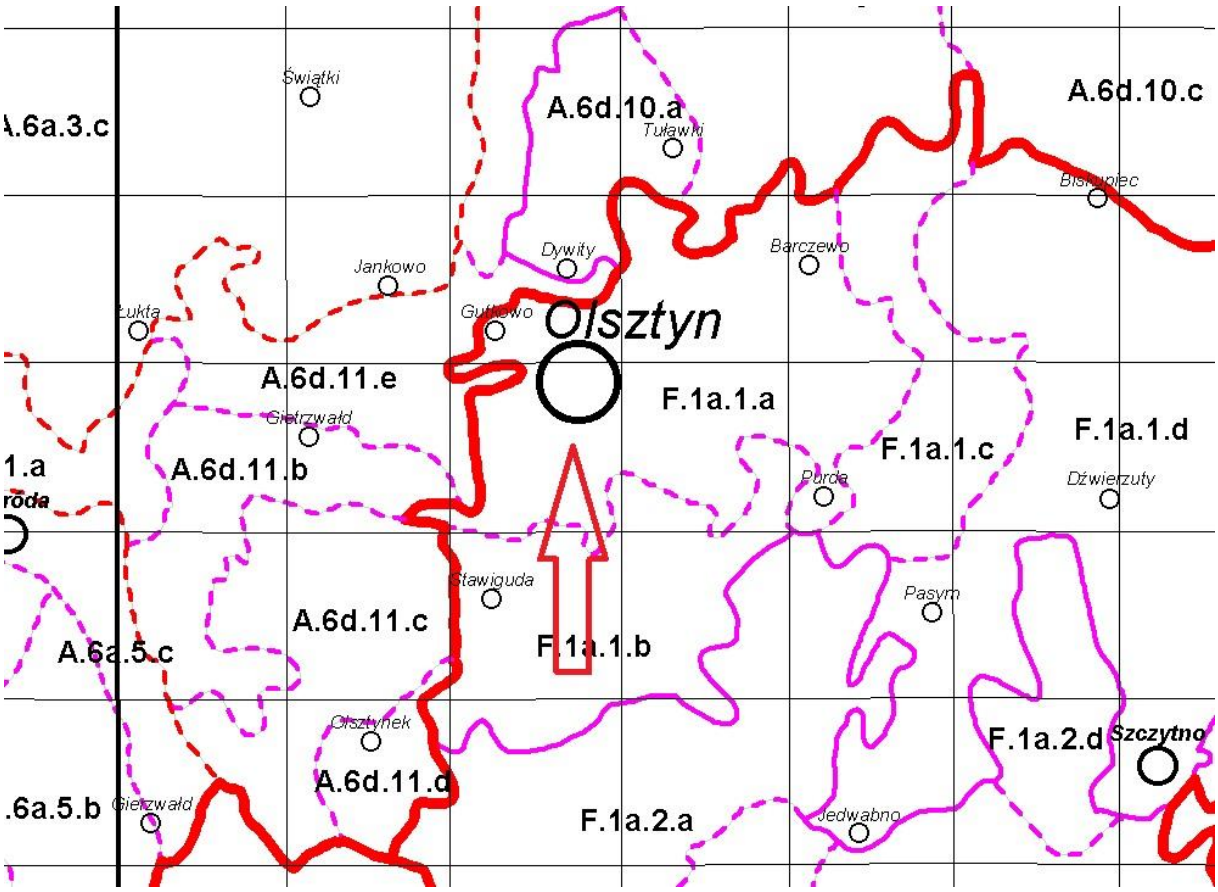

Rys nr 10. Fragment mapy podziału geobotanicznego Polski z orientacyjnie wskazaną lokalizacją omawianego projektu zmiany studium (czerwona strzałka).

Pod pojęciem potencjalnej roślinności naturalnej należy rozumieć hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla danego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać możliwości stwarzane przez zróżnicowane siedliska.

Zgodnie z tak przyjętą definicją, na obszarze badań (na podstawie opracowania Potencjalna roślinność naturalna Polski IGiPZ PAN, Warszawa, 2008 r.), wyróżniono dominujący powierzchniowo rodzaj potencjalnej roślinności naturalnej – Grąd subkontynentalny odmiana subborealna, seria uboga (Tilio-Carpinetum).

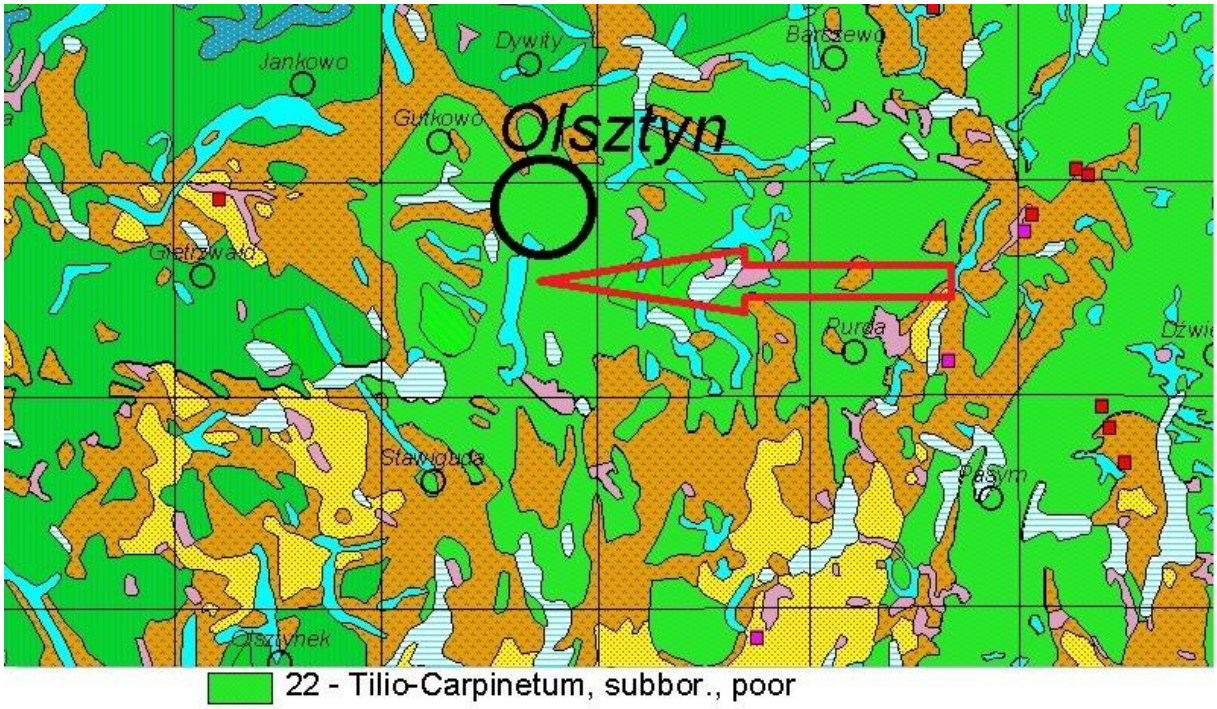

Rys nr 11. Fragment mapy podziału roślinności potencjalnej Polski z orientacyjnie wskazaną lokalizacją omawianego projektu zmiany studium (czerwona strzałka).

Zbiorowiska roślinne są słabo rozwinięte i w dominującej ilości stanowią zbiorowiska antropogeniczne, związane z dawnymi terenami łąk obecnie przekształconymi i ugorowanymi. Polom uprawnym towarzyszą zbiorowiska chwastów oraz zbiorowiska miejsc wydeptywanych, przydroży i miedz.

Na terenie projektu występują też niewielkie płaty zbiorowisk ruderalnych w pobliżu szlaków komunikacyjnych, terenów zabudowanych. Na użytkach rolnych występuje roślinność związana z użytkowaniem rolniczym terenów. Na skraju upraw rolnych występują zbiorowiska segetalne m.in.: przetacznik ożankowy (*Veronica chamaedrys*), marchew zwyczajna (*Daucus carota),* miotła zbożowa (*Apera spica-venti),* mniszek pospolity (*Taraxacum officinale),* konyza kanadyjskia (*Conyza canadensis*), chrzan pospolity (*Armoracia rusticana*), babka lancetowata (*Plantago lanceolata)*, babka zwyczajna (*P. major*), jastrzębiec kosmaczek (*Hieracium pilosella*), mak polny (*Papaver rhoeas*), koniczyna łąkowa (*Trifolium pratense*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), tasznik pospolity (*Capsella bursa pastoris*), kupkówka pospolita (*Dactylis glomerat*), szczaw zwyczajny (*Rumex acetosa),* kuklik pospolity *(Geum urbanum).*

Na terenie łąki wśród roślinności zielnej zinwentaryzowano głównie trawy, poza tym występują takie gatunki roślin jak m.in. fiołek polny (*Viola arvensis*), mak polny (*Papaver rhoeas*), iglica pospolita (*Erodium cicutarium*), bylica pospolita (*Artemisia vulgaris), tasznik pospolity (Capsella bursa pastoris), chaber bławatek (Centaurea cyanus), starzec wiosenny (Senecio vernalis), wyczyniec łąkowy (Alopecurus pratensis), kupkówka pospolita (Dactylis glomerata), komosa biała (Chenopodium album), przymiotno białe (Erigeron annuus), koniczyna polna (Trifolium arvense), mniszek pospolity (Taraxacum officinale), prosienicznik szorstki (Hypochaeris radicata), koniczyna biała (Trifolium repens), koniczyna łąkowa (Trifolium pratense), podbiał pospolity (Tussilago farfara).*

Wokół zabudowań występuje zieleń urządzona wraz z zielenią wysoką. Wzdłuż granic działek występują zakrzewienia oraz pojedyncze drzewa, zbudowane m.in. z brzozy brodawkowatej *(Betula pendula),* podrostów klonu zwyczajnego *(Acer platanoides).*

Ponadto z posiadanych danych z inwentaryzacji z lat 2006-2008 RDLP (danych GIS) wynika iż, na badanym obszarze nie występują zwierzęta, rośliny oraz siedliska będące przedmiotem ochrony obszarów Natura 2000.

Reasumując, na obszarze objętym zmianą studium nie stwierdzono gatunków wymienionych w Załączniku II Dyrektywy siedliskowej Natura 2000, ani innych cennych z punktu widzenia ochrony przyrody, czyli gatunków z Czerwonej listy roślin, oraz rzadkich gatunków chronionych.

2.5. Zlewnia, wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Wody z obszaru gminy odprowadzane są przez rzeki Łynę i Pasłękę do Zalewu Wiślanego. Wschodnia i południowa część gminy znajduje się w zlewni Łyny, natomiast jej część zachodnia – w dorzeczu Pasłęki. Największą rzeką przepływającą przez teren gminy jest Łyna. Jest to górny odcinek rzeki. Jej przepływy w przekroju przy ujściu z jez. Łańsk (wg opracowania hydrologicznego z 1987 roku „Hydroprojekt"Gdańsk) są następujące: przepływ średni wysoki 4,65 m3 / sek; przepływ średni 2,87 m3 / sek; przepływ średni niski 1,59 m3/sek. W pobliżu granic gminy znajduje się wodowskaz Olsztyn – Kortowo, na którym prowadzone są obserwacje stanu rzeki od 1956 roku. Przepływy rzeki w tym przekroju (wg opracowania hydrologicznego z 1987 roku „Hydroprojekt" Gdańsk) są następujące: przepływ średni wysoki 10,7 m3 / sek; przepływ średni 3,72 m3 / sek; przepływ średni niski 2,07 m3/sek. Współczynnik nieregularności przepływu w tym przekroju wynosi 2,9, przy średniej dla rzek Polski około 10. Z powyższego wynika, że rzeka charakteryzuje się stosunkowo stabilnym przepływem. Z informacji Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział Morski w Gdyni, Dział Państwowej Służby Hydrologiczno-Meteorologicznej w Białymstoku wynika, że za okres lat 1956 – 2002 stan maksymalny wody w rzece na wodowskazie wynosi 156 cm (z dnia 23.07.1997 r.) co odpowiada rzędnej terenu 102,51 m (przy uwzględnieniu rzędnej zera wodowskazu równym 100,92m nad poziom morza w układzie Kronsztadt). Wyliczony stan średni wody w rzece za ten okres wynosi 101,77 m npm, a stan minimalny – 101,12 mnpm.

Rzeka Pasłęka przepływa przez zachodnią część terenu gminy (przeważnie wzdłuż jej granicy). Jest to jej źródliskowy i górny odcinek. Rzeka wypływa z jez. Pasłęk, przylegającego do granicy gminy. Przepływy Pasłęki są nieduże Poniżej jeziora Pasłęk wynoszą: przepływ średni 0,031 m3 / sek; przepływ średni niski 0,012 m3 / sek. Powyżej jeziora Sarąg, po opuszczeniu terenu gminy są one następujące (wg opracowania hydrologicznego z 1987 roku „Hydroprojekt" Gdańsk): przepływ średni 0,24 m3 / sek; przepływ średni niski 0,12 m3 / sek.

Wody przepływające przez obszar gminy uchodzą do jezior – są to tereny zlewni pojeziernej. Na przeważającej powierzchni gminy długość odcinków cieków dopływających do jezior nie przekracza kilku kilometrów. Wyjątkiem jest odcinek Łyny poniżej jeziora Łańskiego, gdzie odległość od następnego jeziora (Mosąg) przekracza 25 km.

Istotnym elementem sieci hydrograficznej gminy są jeziora. Są one położone zarówno w zlewni rzeki Łyny, jak i w dorzeczu Pasłęki. Wśród nich powierzchnią i głębokością wyróżniają się jeziora Łańskie i Pluszne w zlewni Łyny oraz jez. Wulpińskie w dorzeczu Pasłęki. Większość jezior jest pochodzenia rynnowego. Podstawowe parametry jezior przedstawiono w tabeli 1.

Nazwa jeziora	Powierzchnia w ha	Głębokość max. w m	Głębokość śr. w m
Zlewnia rzeki Łyny			
Łańskie	1042,3	53,8	16,1
Pluszne	903,3	52,3	14,9
Ustrych	93,1	11,6	5,5
Bartąg	72,3	15,2	6,4
Kielarskie	48,9	2,0	1,2
Jełguń	32,8	16,9	8,3
Gągławeckie	10,2	2,0	-
Galik	7,5	4,0	-
Oczko	5,2	1,0	-
Dorzecze rzeki Pasłęki			
Wulpińskie	730,3	54,6	10,9
Kiepijka Wlk.	10,3	-	-
Kiepijka Mała	7,8	9,0	-
Miodówko	5,1	15,0	-
Kłaśka	-	-	-
Głębokie	-	-	-

Ponadto do granic gminy przylegają: jezioro Naterskie, z którego wody odpływają do jez. Wulpińskiego oraz jeziora Pasłęk i Wymój, przez które przepływa Pasłęka.

Stan jezior określany jest przez porównanie do klasyfikacji zwanej System Oceny Jakości Jezior. Badane były tylko duże jeziora oraz Łyna i Pasłęka.

Górny odcinek rzeki Łyny, przepływający przez teren gminy ma wody klasy II (według badań z roku 2000). W stosunku do roku 1998 jej stan sanitarny w punkcie pomiarowym powyżej Olsztyna poprawił się o jedną klasę (z klasy III do II) – badany obszar położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Łyny.

Jakość wód Pasłęki w 2001 roku na odcinku źródliskowym rzeki – powyżej i poniżej Ameryki – charakteryzowała się wodami dobrej jakości (II klasa) i w stosunku do roku 1997 poprawiła się o jedną, dwie klasy. W następnym przekroju – w Łęgutach – rzeka prowadziła wody III klasy czystości.

Jezioro Łańskie. Jest to duży akwen (o powierzchni 1042,3 ha), wydłużony południkowo. Przez jezioro przepływa rzeka Łyna. Kompleksowymi badaniami jakości objęto jezioro w 1991 roku. W ich trakcie nie zaewidencjonowano bezpośrednich dopływów ścieków. Akwen zaliczono do mało podatnych na wpływy zewnętrzne (I kategoria podatności na degradację). Otoczony jest niemal w 90 % lasem. Jakość wody określono jako zadawalającą – II klasy czystości. Według klasyfikacji troficznej jezioro zaliczono do rzędu zbiorników niezanieczyszczonych, słabo zeutrofizowanych. Niepokojącym wydawał się jednak dość wysoki poziom fosforu ogólnego w epilimnionie. W związku z tym ochrona przed nadmierną eutrofizacją wymaga szczególnego zwrócenia uwagi na dostawę fosforu. Jezioro Pluszne jest zbiornikiem głębokim, o dobrych warunkach tlenowych. Akwen zaliczono do mało podatnych na wpływy zewnętrzne (I kategoria podatności na degradację).

Badania jakości wód jeziora przeprowadzone w 1993 i 2002 roku wskazywały na II klasę czystości. Wody jez. Pluszne jeszcze w roku 1976 były oceniane jako pozostające na pograniczu I i II klasy. Pogorszenie stanu czystości wód jez. Pluszne spowodowane było najprawdopodobniej dość intensywnym zagospodarowaniem rekreacyjnym przez dziesięciolecia, w większości przy nieodpowiedniej gospodarce ściekowej. Dotyczy to zarówno zagospodarowania rekreacyjnego od strony gminy Stawiguda jak i Olsztynek.

Jezioro Wulpinskie zasilane jest wodami wielu niewielkich cieków. Wypływa z niego rzeka Giłwa. W zlewni jeziora znajduje się kilka wsi. Akwen wykazuje znaczną odporność na degradację

– kategoria II, na pograniczu I. Jezioro Wulpińskie składa się z dwóch akwenów, zachodniego, głębokiego i dobrze natlenionego oraz wschodniego, płytszego, o całkowicie odtlenionym hypolimnionie. W roku 2001 w odtlenionych wodach naddennych występowała podwyższona ilość fosforu. W roku 2001 zaliczono wody jeziora do II klasy czystości. Sumaryczny wynik punktacji uzyskany dla każdego stanowiska oddzielnie wskazuje, podobnie jak w 1993 roku, na niższą jakość wod basenu wschodniego (pogranicze klasy II i III). Z wykonanych w roku 1993 obliczeń obciążenia jeziora metodą Vollenweidera wynikało, że akwen był przeciążony nadmiernym dopływem substancji biogennych („Ocena zewnętrznego obciążenia jeziora Wulpińskiego substancjami biogennymi"). Z opracowania tego wynika, że w celu obniżenia zewnętrznego obciążenia jeziora poniżej poziomu niebezpiecznego należy głownie uporządkować gospodarkę ściekową.

Jezioro Ustrych jest akwenem o zlewni leśnej, przez który przepływa rzeka Łyna. Jakość jego wód zależy przede wszystkim od jakości wód rzeki, stąd zakwalifikowano go do III kategorii podatności. Według badań z 1998 roku wody jego kwalifikują się do II klasy.

W roku 1995 wykonane zostały badania jeziora Świętajno Naterskie. Jezioro zakwalifikowano do III kategorii podatności na degradację, a więc do grupy jezior o znacznej wrażliwości na antropopresję. Stwierdzono ogólnie obniżoną jakość wód, które zaliczono do III klasy czystości (według Systemu Oceny Jakości Jezior). Szczególnie niekorzystną sytuację stwierdzono w warstwie naddennej. Jest ona odtleniona i z dużą zawartością fosforu i azotu, co powoduje możliwość wewnętrznego zasilania strefy trofogenicznej jeziora. Stan środowiska przyrodniczego jeziora analizowany był przez Leopolda i Bnińską w 1992 roku. Na podstawie zmian pogłowia ryb w wieloleciu oceniono stan środowiska jeziora jako silnie zakłócony, wręcz krytyczny.

Według badań Powiatowego Inspektora Sanitarnego w 2001 roku jakość wody na nadzorowanych kąpieliskach (na jeziorach: Plusznym, Łańskim, Wulpińskim, Bartążek i Naterskim) była dobra i nadawała się do kąpieli.

Wody podziemne

Wody zwykłe (słodkie)

Podstawowym użytkowym piętrem wodonośnym na terenie gminy jest piętro czwartorzędowe, związane z plejstoceńskimi piaskami i żwirami zalegającymi przeważnie na głębokościach kilkunastu do kilkudziesięciu metrów (maksymalnie do głębokości 116,5 m p.p.t. w miejscowości Rybaki). Lokalnie, jak w rejonie Łańska podstawowym poziomem wodonośnym jest poziom trzeciorzędowy, zalegający tam już od głębokości 50-60 m.

Warunki zaopatrzenia w wodę podziemną są na przeważającej części obszaru gminy średnio korzystne, miejscami zmienne nawet na niewielkich powierzchniach. Średnie wydajności pojedynczych studni wahają się od 20 m^3/h do 50 m^3/h, a wydajności jednostkowe są rzędu kilka m^3/h/1 m depresji.

Zmienne warunki hydrogeologiczne stwierdzono w rejonie Stawigudy i Tomaszkowa, gdzie obok studni o wydajności kilkudziesięciu m^3/h są ujęcia, których wydajność wynosi kilka lub kilkanaście m^3/h. Użytkowa warstwa wodonośna występuje najczęściej na głębokościach 20-40 m, a jej miąższość zwykle wynosi kilkanaście metrów, rzadziej więcej.

Korzystniejsze warunki hydrogeologiczne występują w rejonie Gągławek, Rusi, Bartąga oraz Gryźlin, gdzie wydajności pojedynczych ujęć zwykle przekraczają 30 m^3/h, a wydajności

jednostkowe przeważnie wynoszą 5-10 m^3/h/1m depresji dochodząc nawet do kilkunastu m^3/h/1m. W okolicach Gryźlin miąższość warstwy wodonośnej jest większa niż na pozostałym terenie i wynosi 20 –30 m.

Ujęte warstwy wodonośne w rejonie Rusi i Bartąga występują nieco głębiej niż na pozostałym obszarze (40-90 m ppt) i chociaż miąższość ich nie przekracza 10 m, odznaczają się dobrymi wartościami filtracyjnymi. W dolinie Łyny wody podziemne są często pod ciśnieniem artezyjskim. Korzystne warunki hydrogeologiczne tego terenu związane są prawdopodobnie z występowaniem słabo jeszcze zbadanej, głębokiej doliny wypełnionej utworami czwartorzędowymi. Struktura ta może zawierać znaczne zasoby wód podziemnych.

Trudne warunki zaopatrzenia w wodę podziemną występują na południowym obrzeżu jez. Wulpińskiego, w strefie moren czołowych. Wydajności studni wynoszą tu kilka do kilkunastu m3/h, a wydajności jednostkowe są w granicach jedności i poniżej. Ujęte studniami wierconymi poziomy wodonośne są na większości obszaru gminy chronione w sposób naturalny przed bezpośrednią infiltracją zanieczyszczeń z powierzchni. Utwory o słabej przepuszczalności (głownie gliny zwałowe), zalegające nad ujmowanymi warstwami wodonośnymi są miąższości kilkunastu do kilkudziesięciu metrów. Środkowa i południowa część gminy, pokryta piaszczystymi osadami wodnolodowcowymi, wchodzi w skład podstawowej powierzchni infiltracji wód opadowych do wód podziemnych. Jest to obszar wzmożonej infiltracji wód opadowych do wód podziemnych, głownie do wód gruntowych, ale także należy się spodziewać, że i do wód podziemnych – poprzez „okna erozyjne" w osadach słabo-przepuszczalnych.

Narażony na zanieczyszczenie z powierzchni jest zbiornik wód bez izolacji o znaczeniu użytkowym, który występuje w południowo-zachodniej części gminy, na południe od Gryźlin. Wchodzi on w skład rozpoznanego (1988 r. przez Zespół prof. Kleczkowskiego) jednego z głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce. Jest to zbiornik międzymorenowy nr 212 *Olsztynek*, wymagający szczególnej ochrony.

Północny fragment terenu gminy znajduje się w zasięgu obszarów zasobowych ujęć wód podziemnych miasta Olsztyna; tj. ujęcia „Zachód" i ujęcia „Kortowo". Na tym terenie należy się spodziewać ograniczeń w budowie nowych ujęć wód podziemnych. Są to na ogół tereny zalesione, w związku z czym można się spodziewać, że nie wystąpią potrzeby lokalizacji nowych ujęć na tych terenach. Teren ten wchodzi w skład jednego z głównych, wstępnie rozpoznanych, zbiorników wód podziemnych w Polsce. Jest to międzymorenowy zbiornik nr 213 *Olsztyn*.

Część wymienionego terenu objęta jest ochroną jako *strefa zewnętrzna ochrony pośredniej ujęcia „Kortowo"*.

Z Mapy Hydrogeologicznej Polski 1:200 000 wynika, że wody głównych poziomów wodonośnych na terenie gminy są przeważnie średniej jakości i wymagają nieskomplikowanego uzdatniania ze względu na ponadnormatywne zawartości związków żelaza i manganu. W południowo-zachodniej części gminy zalegają na ogół wody dobre, nie wymagające uzdatnienia. Na południe od jeziora Wulpińskiego występują wody wymagające skomplikowanego uzdatnienia.

Szacunkowe zasoby wód podziemnych zostały obliczone na podstawie modułu wydajnościowego przyjętego przez Centralny Urząd Geologii dla woj. olsztyńskiego. Dla zbiornika nr 212 *Olsztynek* przyjęto moduł w oparciu o Mapę Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce 1:500 000 (Kleczkowski z Zespołem). Z obliczeń wyłączono obszar zasobowy ujęć miasta Olsztyna. Pobór wody obliczono przez zsumowanie maksymalnych godzinowych poborów na

poszczególnych ujęciach – w oparciu o pozwolenia wodno-prawne. W celu otrzymania poboru dobowego średniego, pobór godzinowy maksymalny podzielono przez 2. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne i szacunkowy ich pobór na terenie gminy Stawiguda przedstawiono w tabeli 2.

Nazwa zbiornika	Powierzchnia w km^2	Moduł w m^3/dobę/km^2	Zasoby w tys. m^3/dobę	Pobór wody w tys. m^3/dobę	Stosunek poboru do zasobów w %
Zbiornik 212 *Olsztynek*	4,5	381,2	1,7		
Czwartorzęd pozostały	214,5	148,6	31,9		
Trzeciorzęd + kreda	219,0	11,4	2,5		
Razem			36,1	4,2	12

Z przedstawionej tabeli wynika, że pobór wód podziemnych na potrzeby gminy stanowi około 12 % ich zasobów dyspozycyjnych.

Wody mineralne.

Na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego występują wody chlorkowo-sodowe. Część województwa na której leży gmina Stawiguda określana jest jako stosunkowo perspektywiczna w występowanie wód mineralnych o znaczeniu leczniczym. Zalegania solanek o znaczeniu leczniczym i mineralizacji ogólnej rzędu 30-50 g/l można się spodziewać w piaskowcach dolnej i środkowej jury na głębokościach zbliżonych do 1,0-1,5km. Problematyczna jest sprawa osiągnięcia odpowiedniej wydajności ujęcia. Pod tym względem pewniejsza jest seria warmińska triasu dolnego, zalegająca niżej, o wyższej mineralizacji – wymagającej rozcieńczenia wodą zwykłą. Spodziewać się należy wód mineralnych pospolitych, nadających się głownie do kąpieli leczniczych i rekreacyjnych.

Wody geotermalne

Wody geotermalne, tj. wody podziemne o temperaturze powyżej 20oC zalegają w osadach mezozoiku i paleozoiku. Najwyższe temperatury posiadają wody zalegające najgłębiej w utworach kambru, na głębokości około 2 km. Temperatura tych wód może wynosić około 40°C. Są to solanki znacznie zmineralizowane – rzędu 100 – 200 g/dm3. Nieznana jest ich wydajność. Ponadto w warstwach płytszych występuje energia niskotemperaturowa, zawarta w gruntach i wodach.

Wykorzystanie energii wód geotermalnych, występujących w rejonie gminy Stawiguda, wymagać będzie zastosowania pomp cieplnych. Dotyczy to prawdopodobnie również tych wod najcieplejszych – kambryjskich.

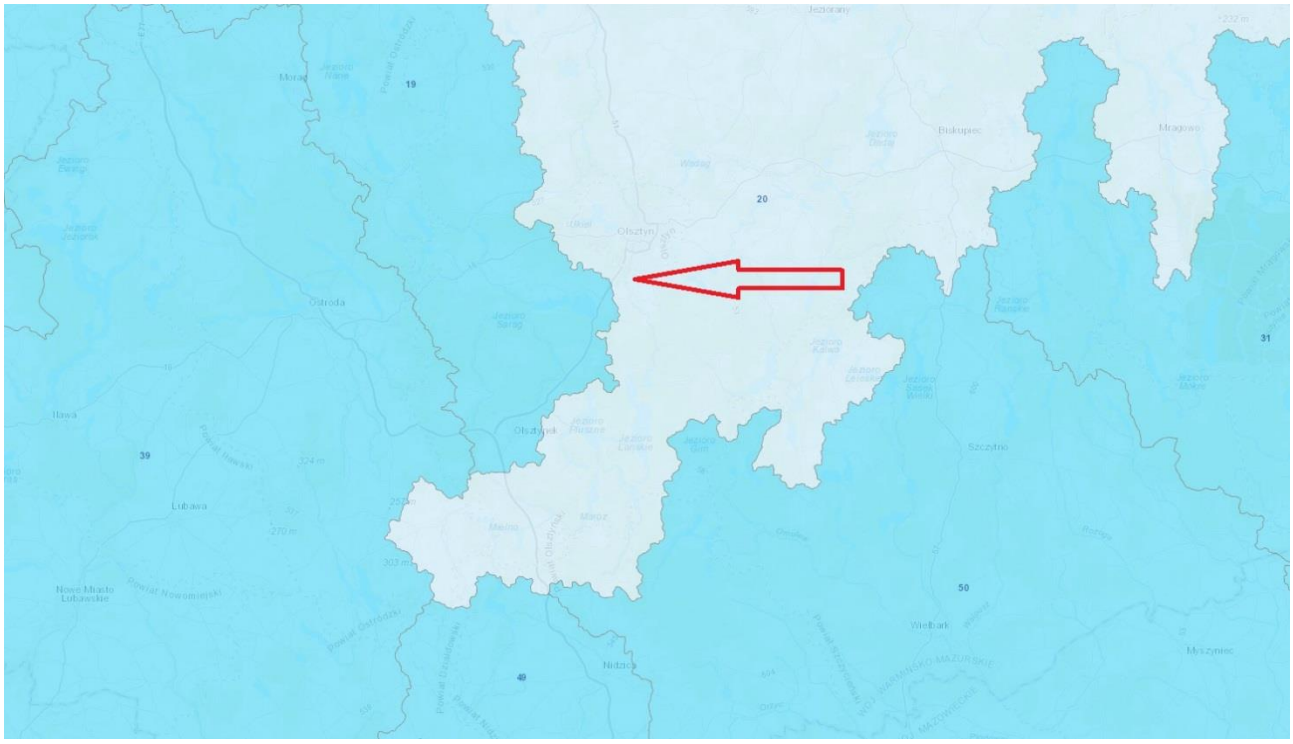

Rys nr 12. Fragment mapy Jednolitych Części Wód Podziemnych. Strzałką koloru czerwonego oznaczono orientacyjną lokalizację obszaru badań - https://www.pgi.gov.pl/

Obszar badań położony jest w zasięgu JCWPd nr 20 (PLGW700020). Położenie hydrologicznei hydrogeologiczne: dorzecze – Pregoła, Świeża, Jarft; region wodny - region wodny Łyny i Węgorapy, region wodny Świeżej, region wodny Jarft, RZGW Warszawa.

Ocena stanu – ilościowy, chemiczny i ogólny – dobry. Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – niezagrożona.

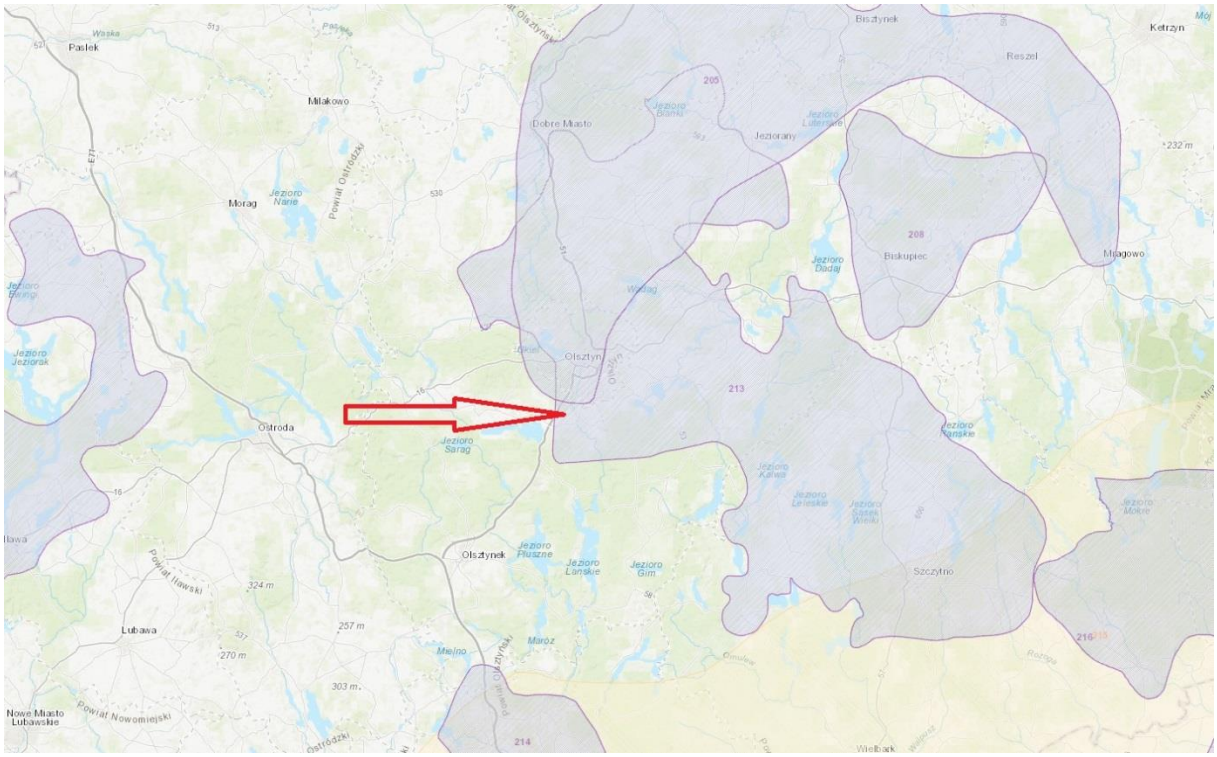

Rys nr 13. Fragment mapy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Strzałką koloru czerwonego oznaczono orientacyjną lokalizację obszaru badań - https://www.pgi.gov.pl/

<u>Obszar badań położony jest w zasięgu Głównego Zbiornik Wód Podziemnych nr 213</u>.

2.6. Zabytki kulturowe

Na terenie objętym projektem zmiany studium nie występują stanowiska archeologiczne oraz inne obiekty wpisane do gminnej lub wojewódzkiej ewidencji zabytków, czy rejestru zabytków.

2.7. Obszary chronione

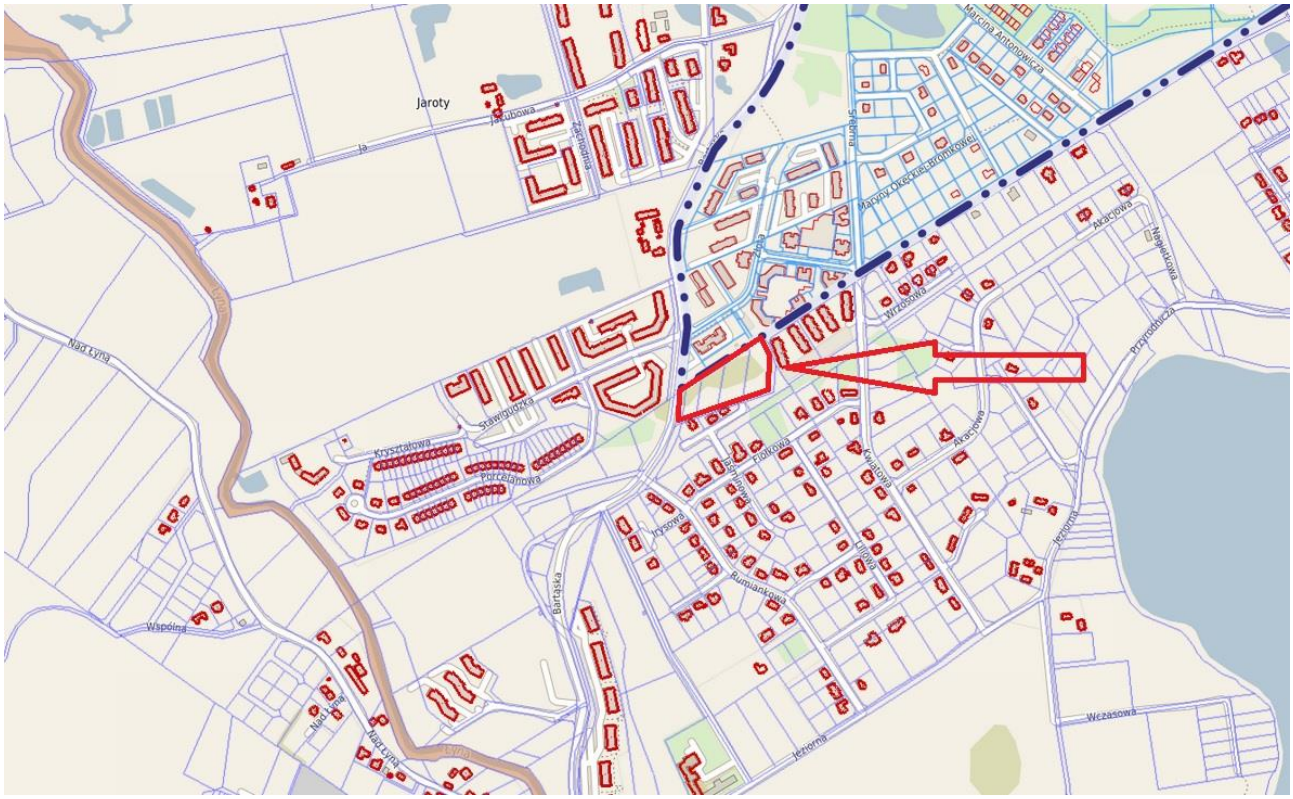

Rys nr 14. Fragment mapy topograficznej z zaznaczonym kolorem brązowym najbliżej położonym względem analizowanego obszaru Obszarem Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny. Czerwoną strzałką i obwiednią oznaczono orientacyjną lokalizację analizowanego terenu - https://stawiguda.e-mapa.net/

Badany obszar w całości znajduje się poza obszarami chronionymi takimi jak: obszary chronionego krajobrazu, Natura 2000, parki krajobrazowe, parki narodowe, rezerwaty, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, a także pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, itp. Najbliżej położony w stosunku do omawianego terenu obszar chroniony to Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (ponad 0,5 km).

Inne formy ochrony przyrody - "ZIELONE PŁUCA POLSKI"

„Zielone Płuca Polski” – to specjalny obszar funkcjonalny położony na terenie Polski północno – wschodniej. Charakteryzuje się nieskażoną przyrodą i bogatą w walory krajobrazowe. Analizując położenie obszaru projektu widać, że jest on w całości położony na ww. obszarze funkcjonalnym.

Główny cel porozumienia, który został nakreślony w sprawie ochrony „ZPP” to naturalna potrzeba ochrony dziedzictwa przyrodniczego i integracja środowiska z rozwojem gospodarczym i postępem cywilizacyjnym.

Rys. nr 15. Zielone Płuca Polski - dane Główny Urząd Statystyczny. Obszar badań został wskazany strzałką.

Porozumienie w sprawie kompleksowej ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska na terenie woj. białostockiego, łomżyńskiego, olsztyńskiego, ostrołęckiego i suwalskiego, tworzących region Zielonych Płuc Polski (Białowieża - 13 V 1988 r.) zawarto w roku 1988. Jego celem jest stworzenie podstaw organizacyjnych i programowych dla kompleksowej ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska Obszaru Zielone Płuca Polski (Olsztyn - 21 XII 1990 r.). Ww. porozumienie zostało uzupełnione porozumieniem podpisanym w 1990 r. - dla kompleksowej ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska Obszaru Zielone Płuca Polski (Olsztyn - 21 XII 1990 r.). Kolejnym, ważnym wydarzeniem było Uchwalenie Deklaracji Sejmu RP w sprawie obszaru Zielone Płuca Polski jako najważniejszego terenu do realizacji zadań ekorozwoju w Polsce w 1994 r.

Porozumienie „Zielone Płuca Polski” gwarantuje przyjęcie idei i zasad ekorozwoju jako podstawowego kierunku rozwoju bytu gospodarczego, społecznego i kulturalnego.

Powyższy dokument przedstawia, jako punkt wyjściowy i nierozerwalny element rozwoju społeczno-gospodarczego, regionalny system ochrony zasobów przyrodniczych i kulturowych o randze europejskiej.

„Porozumienie w sprawie współdziałania na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz promocji obszaru Zielone Płuca Polski z zachowaniem jego bioróżnorodności biologicznej i tożsamości kulturowej" (2004) określa główne cele zrównoważonego rozwoju obszaru:

- ożywienie oraz proekologiczne ukierunkowanie rozwoju społeczno- gospodarczego obszaru Zielone Płuca Polski, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego, leśnictwa, gospodarki wodnej, turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego,
- wspieranie inicjatyw organizacyjnych i finansowych tworzących materialne podstawy rozwoju obszaru Zielone Płuca Polski,
- pozyskiwanie środków Unii Europejskiej,
- wzrost atrakcyjności i konkurencyjności obszaru Zielone Płuca Polski w przestrzeni europejskiej,
- doskonalenie i promocję produktów oraz usług wytwarzanych na obszarze Zielone Płuca Polski,
- uwzględnienie areału i funkcji Zielonych Płuc Polski w polityce przestrzennej i regionalnej Państwa,
- podnoszenie poziomu wiedzy o walorach przyrodniczych i kulturowych obszaru Zielone Płuca Polski wśród mieszkańców regionu, Polski i Europy.

2.8. Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny jest to ciąg dzikiej roślinności w postaci np.: zadarnione pasy wzdłuż dróg i cieków wodnych, a także tereny leśne, zakrzaczone i podmokłe z naturalną roślinnością o przebiegu liniowym. Mogą to być też obrzeża pól połączonych ze sobą pasami roślinności. Połączenia te tworzą sieć, która jest schronieniem dla zwierząt i roślin. Wzdłuż tej sieci zwierzęta mogą się dowolnie poruszać, żerować i rozmnażać zapewniając stały przepływ genów. Koncepcja korytarzy ekologicznych przedstawia się jako płaty obszarów siedliskowych (obszary węzłowe– niezależne od siebie odrębne ekosystemy) połączonych ze sobą pasami (korytarze migracyjne). Obecność barier utrudnia lub też hamuje przemieszczanie się gatunków. Dlatego też korytarze ekologiczne powinny być wolne od barier ekologicznych. Przemieszczanie się/migracja różnych gatunków może odbywać się w dwojaki sposób tj.: powolne – z pokolenia na pokolenie (np.: rośliny, niewielkie zwierzęta) zasiedlanie obszarów siedliskowych (połączonych korytarzami) albo dalekosiężne migracje (np.: grupy lub pojedyncze osobniki) w poszukiwaniu dogodniejszych siedlisk.

Innymi funkcjami jakie pełnią korytarze ekologiczne są np.: bariera dla części szkodników, bariera dla oddziaływania wiatru, zwiększenie wilgotności i zatrzymanie zanieczyszczenia powietrza , a także ostoje dla wielu gatunków zwierząt, które nie są przystosowane do środowiska otaczającego korytarze.

Podstawowe zagrożenia dla funkcjonowania korytarzy ekologicznych to:

- rozwój sieci transportowej
- budowa obiektów przemysłowych, centrów handlowych, logistycznych, warsztatów, magazynów poza obszarem zabudowanym, wzdłuż głównych dróg
- chaotyczna zabudowa obszarów wiejskich
- budownictwo w bezpośredniej bliskości cieków wodnych
- rozwój budownictwa rekreacyjnego i hałaśliwych form rekreacji
- rozwój infrastruktury narciarskiej

Na zlecenie Ministerstwa Środowiska, w roku 2005, został wykonany „Projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce”. Dzięki ww. opracowaniu wytypowano sieć obszarów zapewniających połączenie ekologiczne w skali Polski oraz w skali międzynarodowej.

W zaprojektowanej sieci korytarzy ekologicznych wyróżniono 7 korytarzy głównych, których rolą jest zachowanie łączności siedlisk w skali międzynarodowej, tj:

Korytarz Północny (KPn)
Korytarz Północno-Centralny (KPnC)
Korytarz Południowo-Centralny (KPdC)
Korytarz Zachodni (KZ)
Korytarz Wschodni (KW)
Korytarz Południowy (KPd)
Korytarz Karpacki (KK)

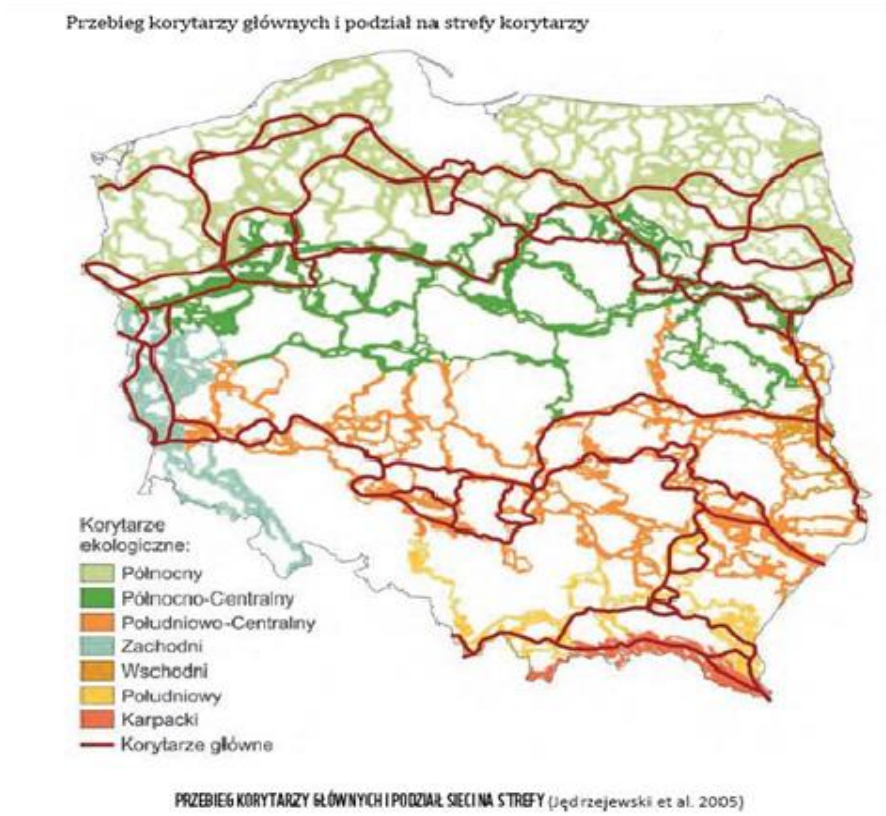

RYS.16 Przebieg głównych korytarzy ekologicznych Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011

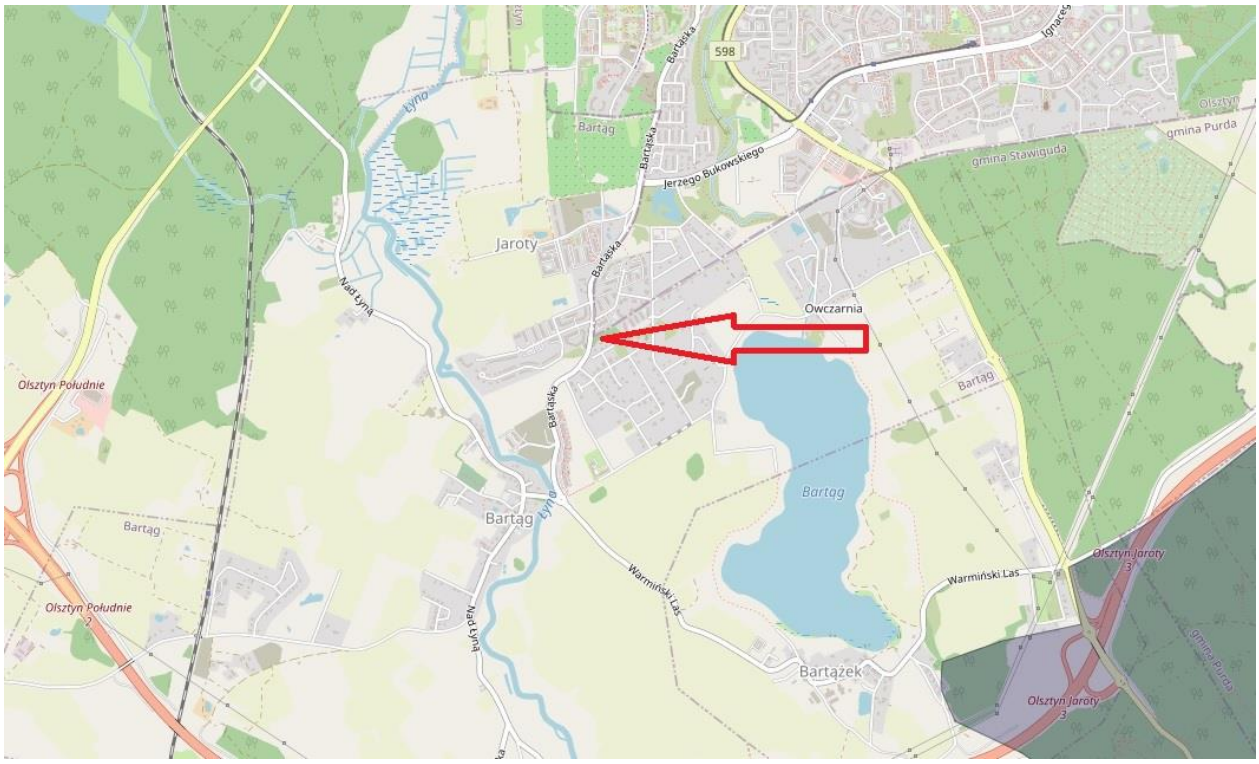

RYS.17 Położenie obszaru opracowania względem korytarzy ekologicznych. Czerwoną strzałką i obwiednią zaznaczono orientacyjne położenie obszaru opracowania - http://mapa.korytarze.pl/

Jak zobrazowano na powyższym rysunku obszar badań położony jest poza wyznaczonymi korytarzami ekologicznymi – odległość do najbliższych – na południowy wschód ponad 2 km. Jedynymi korytarzami ekologicznymi są korytarze lokalne powiązane z siecią cieków wodnych oraz obszarami lasów i terenów pomiędzy nimi.

3. Ocena stanu środowiska

3.1. Jakość powietrza atmosferycznego

Zgodnie z zaleceniem Ministerstwa Środowiska oraz wytycznymi, opracowanymi na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przez Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie: „*Wytyczne do rocznej oceny jakości powietrza w strefach"* wg zasad określonych w art. 89 ustawy – *Prawo ochrony środowiska* z uwzględnieniem wymogów Dyrektywy 2008/50/WE i Dyrektywy 2004/107/WE", została wykonana, w nowym układzie stref, roczna ocena jakości powietrza za rok 2016. Zmiany transponujące zapisy dyrektywy 2008/50/WE zostały określone w „*Założeniach do ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych ustaw*" przyjętych przez radę Ministrów w dniu 16 listopada 2010 r. W rozumieniu ww. założeń przyjmuje się, że od stycznia 2010 r. dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie, strefę stanowi: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto niebędące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy oraz pozostały obszar województwa.

Zgodnie z zaleceniami w rocznej ocenie powietrza określa się stężenie poszczególnych substancji w powietrzu atmosferycznym, wskazuje się przyczyny ponadnormatywnych stężeń oraz źródła emisji zanieczyszczeń w regionie. Ocena jakości powietrza dokonywana jest pod kątem ochrony roślin i zdrowia. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje analizę stężeń zanieczyszczeń: dwutlenku azotu NO_2, dwutlenku siarki SO_2, benzenu C_6H_6, ołowiu Pb, arsenu As, niklu Ni, kadmu Cd, benzo(a)pirenu B(a)P, pyłu PM10, ozonu O_3 oraz tlenku węgla CO. W ocenie za rok 2010 po raz pierwszy uwzględniono pył PM2,5. W przypadku oceny odnoszącej się do ochrony roślin uwzględniono dwutlenek siarki SO_2, tlenki azotu NOx oraz ozon O_3.

Podstawą oceny dla wszystkich substancji poza pyłem PM2,5 jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031 z pózn.). Przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące pyłu PM2,5 zawarte w Dyrektywie 2008/50/WE, w tym wartości kryterialne określone dla stężeń PM2,5, nie zostały jeszcze przeniesione do prawa krajowego. Z tego powodu kryteria dla pyłu PM2,5 przygotowano w oparciu o zapisy ww. Dyrektywy. Dla pyłu PM2,5 określono margines tolerancji (20%), który będzie ulegał stopniowemu zmniejszeniu.

Wyodrębnia się następujące klasy stężenia zanieczyszczeń:

- A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych
- A1 – oznaczenie strefy pod katem pyłu zawieszonego PM2,5 w przypadku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 $\mu g/m^3$
- C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe.
- D1 – jeżeli stężenie zanieczyszczenia ozonem troposferycznym na terenie strefy nie przekracza poziomu celu długoterminowego.
- D2 – jeżeli stężenia zanieczyszczenia ozonem troposferycznym na terenie strefy

przekracza poziom celu długoterminowego.

Roczną ocenę jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim w roku 2016 wykonano dla 3 strefy: miasto Olsztyn, miasto Elbląg, strefa warmińsko-mazurska. Obszar miejscowości Bartąg położony jest na terenie strefy warmińsko-mazurskiej.

Nazwa strefy	Kod strefy	Powierzchnia strefy [km^2]	Ludność [-]
Strefa warmińsko-mazurska	PL2803	24005	1144589

Klasyfikacja strefy warmińsko-mazurskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń została przedstawiona w tabeli poniżej.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń															
	ochrona zdrowia													ochrona roślin		
	SO_2	NO_2	CO	C_6H_6	PM 10	PM 2.5	PM2.5 II fazy	Pb (PM10)	As (PM10)	Cd (PM10)	Ni (PM10)	B(a)P (PM10)	O_3	SO_2	NO_x	O_3
Strefa warmińsko-mazurska	A	A	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A/D 2	A	A	A/D 2

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza za 2016 r. wykonanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie określono strefy, w których doszło do przekroczenia standardów emisyjnych:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe (kryterium ochrona zdrowia): strefa warmińsko-mazurska - benzo(a)piren B(a)P (rok);
- dla pozostałych zanieczyszczeń: dwutlenek siarki SO 2 , dwutlenku azotu NO 2, tlenek węgla CO, benzen C 6 H 6 , ołów-Pb, arsen-As, kadm-Cd, nikiel-Ni, ozon-O 3 (poziom dopuszczalny) standardy emisyjne na terenie wszystkich stref (cały obszar województwa) były dotrzymane.

Analizy i oszacowania przeprowadzone przez WIOŚ w Olsztynie wskazują na przyczyny przekroczeń benzo(a)pirenu są, to m.in. zanieczyszczenia ze źródeł komunalnych, a w tym słaba jakość materiału grzewczego.

Na terenie objętym projektem zmiany studium oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie brak jest większych zakładów przemysłowych, a lokalnym źródłem zanieczyszczeń powietrza są pojedyncza zabudowa mieszkaniowa. W związku z powyższym, jakość powietrza atmosferycznego w obszarze objętym projektem zmiany studium należy uznać za dobrą. Na terenie badań nie powinno dochodzić do sytuacji niekorzystnych dla zdrowia ludzi związanych z emisją zanieczyszczeń - zwiększona emisji spalin samochodowych itp. Komunikacyjne zanieczyszczenie powietrza powodowane jest głównie przez emisję substancji chemicznych z silników spalinowych oraz poprzez ulatnianie się paliwa, smarów, wycieki, ścieranie nawierzchni drogi, opon, okładzin ciernych. Występuje przy tym szeroka różnorodność substancji emitowanych do atmosfery. Niektóre z nich są trujące, inne niepożądane ze względu na nieprzyjemny zapach lub właściwości drażniące. Największe znaczenie ze względu na wielkość emisji i stopień wywołujących zagrożeń mają substancje powstające wskutek ruchu pojazdów, są to: tlenek węgla

/CO/, tlenki azotu /NOx/, związki kadmu /Cd/, węglowodory /WWA i HC/, tlenki siarki /SOx/, aldehydy, cząstki smoły i sadzy, inne pyły i kurz.

Zmiany w atmosferze powodowane są głównie znaczną antropogenizacją środowiska polegającą na emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz hałasu i promieniowania elektromagnetycznego do atmosfery w warunkach zmniejszonej zdolności samooczyszczania się powietrza na wskutek przekształcenia na większości obszaru badań naturalnych zbiorowisk roślinnych o dużej aktywności ekologicznej w kultury rolnicze i tereny budowlane. Doprowadza to znacznego zróżnicowania warunków klimatycznych w zależności od topografii i pokrycia terenu.

W otoczeniu obszaru badań znajdują się zabudowania korzystające z indywidualnych źródeł ciepła. Są to jednak źródła wykorzystujące w głównej mierze paliwa gazowe o niskim stopniu emisji spalin. Pozostała większość terenu otaczającego analizowany obszar korzysta z ogrzewania z sieci miejskiej.

Największym źródłem zanieczyszczenia powietrza w najbliższym otoczeniu omawianego obszaru jest ul. Bartąska. Występuje tu zwiększona emisji spalin samochodowych.

3.2. Klimat akustyczny

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112) określa dopuszczalne wartości poziomu hałasu. Na podstawie państwowego monitoringu środowiska dokonuje się analizy stanu klimatu akustycznego środowiska.

Ww. analiza podaje nowe zakresy dopuszczalnych poziomów hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł w stosunku do klas terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje tj. zabudowa mieszkaniowa, tereny uzdrowiskowe, rekreacyjno–wypoczynkowe, szpitale oraz domy opieki społecznej i budynki związane ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci, uwzględniając przy tym rodzaj obiektu lub działalności będącej źródłem hałasu, a także pory dnia i nocy.

Źródła hałasu mogą być różne. Do źródeł mających znaczący wpływ na klimat akustyczny środowiska, należą: trasy komunikacyjne (pojazdy samochodowe, motocykle, ciągniki, pociągi), zakłady przemysłowe oraz place budowy na skutek stosowania hałaśliwych i wibracyjnych technologii oraz maszyn i urządzeń oraz miejsca publiczne takie jak: centra handlowe, deptaki, skwery oraz inne miejsca zbiorowego nagromadzenia ludności.

Ze względu na powszechność występowania sieci infrastruktury komunikacyjnej największe znaczenie ma ten rodzaj hałasu. Stanowią go przede wszystkim źródła liniowe związane z komunikacją drogową i kolejową, i występuje w ich sąsiedztwie. Im większe natężenie ruchu tym większa jego uciążliwość.

Klimat akustyczny środowiska w zdecydowanej większości kształtowany jest przez hałas komunikacyjny drogowy, który ze względu na powszechność występowania charakteryzuje się dużym zasięgiem oddziaływania. Elementy wpływające na poziom emisji hałasu drogowego to m.in.: natężenie ruchu, struktura strumienia pojazdów, a udziału transportu ciężkiego, stan techniczny pojazdów, rodzaj i stan techniczny nawierzchni, charakter zabudowy (zagospodarowanie) terenów otaczających.

Największe znaczenie ma hałas komunikacyjny. Stanowią go przede wszystkim źródła liniowe związane z komunikacją drogową i kolejową. Hałas o podłożu komunikacyjnym występuje w bezpośrednim sąsiedztwie dróg i linii kolejowych. Jego uciążliwość jest uzależniona od natężenia ruchu, w związku z czym podwyższone natężenie hałasu jest notowane w centrach miejscowości.

Klimat akustyczny środowiska w zdecydowanej większości kształtowany jest przez hałas komunikacyjny drogowy, który ze względu na powszechność charakteryzuje się dużym zasięgiem oddziaływania. Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego należą: natężenie ruchu, struktura strumienia pojazdów, a zwłaszcza udziału w nim transportu ciężkiego, stan techniczny pojazdów, rodzaj i stan techniczny nawierzchni, charakter zabudowy (zagospodarowanie) terenów otaczających.

Przyczyną hałasu drogowego jest przede wszystkim interakcja pomiędzy oponą, a nawierzchnią, a także dźwięki samego pojazdu (m. in. silnika, systemu napędowego, systemu wydechowego). Kontakt opony z nawierzchnią jako główne źródło hałasu występuje u większości samochodów przy prędkości powyżej 55 km/h, a w przypadku samochodów ciężarowych przy prędkości powyżej 70 km/h.

W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego terenu znajduje się ul. Bartąska odznaczająca się dużym natężeniem ruchu. Ww. ulica stanowi duże źródło hałasu, które będzie miało bezpośredni wpływ na analizowany obszar, w związku z czym należy uznać, iż klimat akustyczny omawianego terenu jest średni (w zależności od pory dnia – przemieszczanie się ludności do pracy i z powrotem).

3.3. Stan wód

Generalnym odbiornikiem wód powierzchniowych na badanym obszarze, zgodnie z podziałem hydrologicznym, są niewielkie cieki wodne (rowy melioracyjne), stąd brak jest obecnie wyników badań jakościowych tych wód. Brak także na terenie zmiany studium zbiorników wodnych.

W odniesieniu do wód podziemnych na terenie gminy - wody podziemne głównych poziomów użytkowych piętra czwartorzędowego są dobrej jakości (głównie klasy IIa). Związki azotu, chlorki, siarczany i metale ciężkie występują w ilościach spełniających warunki stawiane wodzie pitnej i na potrzeby gospodarstw domowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Powodem dobrych parametrów wód jest niewielki wpływ rolnictwa oraz przemysłu, którego na obszarze zlewni jest niewiele i niestwarzaną one szczególnego zagrożenia. Przekroczenia wartości żelaza i manganu są niewielkie i wynikają z naturalnych właściwości wód podziemnych. Stosuje się proste technologie usuwania w/w substancji z wód (uzdatnianie). Ewentualne wzrosty zanieczyszczeń w ujęciach dotyczące substancji niezwiązanych z naturalnym składem wód są głównie wynikiem działalności ludzkiej – dotyczy to przeważnie nieprawidłowego wykonywania instalacji pomp ciepła oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Tego typu inwestycjom należy się szczególnie przyglądać i nie lokalizować w okolicach ujęć lub na kierunkach spływu wód podziemnych do ujęć.

Do głównych zagrożeń wpływających na pogorszenie jakości wód gruntowych i podziemnych zaliczyć można:

- brak dostatecznej ilości systemów oczyszczania ścieków (w tym indywidualnych i
- szczelnych) oraz niedostateczna efektywność oczyszczania istniejących,
- brak systemów kanalizacyjnych przy jednoczesnym zwodociągowaniu;
- nadmierne i niewłaściwe stosowanie nawozów (w tym również naturalnych –
- gnojowicy) oraz środków chemicznych (SOR) w rolnictwie i leśnictwie – spływy
- powierzchniowe

3.4. Oddziaływanie sieci elektroenergetycznych oraz innych pól elektromagnetycznych

Źródłem sztucznych pól elektromagnetycznych emitowanych do środowiska są stacje i linie elektroenergetyczne, urządzenia radionadawcze i radiokomunikacyjne oraz liczne urządzenia medyczne i przemysłowe. Wpływ tych urządzeń na środowisko jest zależny od częstotliwości ich pracy, ale przede wszystkim od wielkości wytwarzanej przez nie energii. W związku z tym z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają następujące obiekty:

- linie i stacje elektroenergetyczne o napięciu znamionowym równym 110 kV lub wyższym,
- obiekty radionadawcze, w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne,
- urządzenia radiokomunikacyjne, w tym stacje bazowe telefonii komórkowej o częstotliwości 450 – 1800 MHz,
- urządzenia radiolokacyjne.

Na terenie objętym opracowaniem nie występują sieci elektroenergetyczne średniego i wysokiego napięcia.

3.5. Zagrożenia przyrodnicze

Podstawowe zagrożenia przyrodnicze na terenie Polski to:

- zagrożenie powodziowe,
- ruchy masowe (zagrożenie morfodynamiczne),
- ekstremalne stany pogodowe (silne wiatry, długotrwałe, intensywne opady deszczu lub śniegu).

Określeniem informacji dotyczących ruchów masowych na obszarze Polski pozakarpackiej, w ramach realizacji Projektu Systemu Ochrony Przeciwosuwiskowej (SOPO), zajmuje się Państwowy Instytut Geologiczny. Opracowane i przedstawione zostały, na mapach poszczególnych województw na przestrzeni ostatnich 40 lat, informacje przedstawiające zasięgi obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych i dotychczas udokumentowane osuwiska.

Podczas realizacji kolejnych etapów Projektu SOPO (lata 2006-2022) opracowane będą mapy osuwisk i terenów zagrożonych w skali 1 : 10 000 z kartami rejestracyjnymi.

Na chwilę obecną Przeglądowe Mapy Osuwisk i Obszarów Predysponowanych do Występowania Ruchów Masowych w Województwie warmińsko - mazurskim zawierają, nie potwierdzone zwiadem terenowym, treści ogólne i wstępne dane informujące o możliwej predyspozycji obszarów (wynikającej głównie z budowy geologicznej i morfologii) do rozwoju ruchów masowych.

Zagrożenie ruchami masowymi uzależnione jest m.in. od:

- morfogeneza terenu;
- morfometria terenu (kąty nachylenia terenu i wysokości względne);
- przypowierzchniowa budowa geologiczna;
- inne przejawy morfodynamiki;
- pokrycie terenu roślinnością;
- zabezpieczenia techniczne stoków.

W przypadku ingerencji człowieka w tereny o naturalnych predyspozycjach do powstawania

ruchów masowych, można doprowadzić do zachwiania stabilności stoku i powstawania ruchów masowych w postaci np.: osuwania się gruntu.

Według - „Geomorfologia” (Klimaszewski 1978) - słabe ruchy masowe (soliflukcja) mogą pojawiać się już przy kącie nachylenia 2-7^0, przy 7-15^0 może wystąpić silne spełzywanie i soliflukcja oraz osuwanie. Przy kącie nachylenia terenu 15- 35^0 możliwe jest silne osuwanie gruntu. Za osuwiskotwórcze uznaje się generalnie nachylenie terenu 15-35^0. Powyżej 35^0 występuje zjawisko odpadania i obrywania mas skalnych i zwietrzeliny. Najskuteczniej stabilizuje zbocza zwarta pokrywa roślinna. Wynika m. in. z tego konieczność ochrony pokrywy roślinnej.

Na terenie opracowania nie występują obszary zagrożone ruchami masowymi w tym osuwaniem się mas ziemi.

Na terenie opracowania nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią generowanego przez wody małych cieków wodnych.

Na terenie opracowania nie występują obszary zagrożone powodzią oraz lokalnymi podtopieniami wg. danych http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/.

3.6. Ogólna ocena obecnego stanu środowiska naturalnego na obszarze badań

Podsumowując powyższe rozdziały stwierdza się, że obecny stan środowiska naturalnego jest dobry. Cały obszar opracowania znajduje się poza obszarami chronionymi takimi jak np.: obszary chronionego krajobrazu, Natura 2000, parki krajobrazowe, parki narodowe, rezerwaty, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, a także pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, itp. W związku z powyższym nie występują tu żadne ograniczenia i wymagania związane z ochroną środowiska, które mogłyby stanowić barierę dla rozwoju przestrzennego gminy.

Z przeprowadzonej wizji terenowej wynika, iż teren badań charakteryzuje się małą różnorodnością biologiczną. Analizowany teren porasta głównie roślinność niska w postaci traw.

W najbliższym otoczeniu badanego obszaru nie występują wody powierzchniowe. W odniesieniu do wód podziemnych ich stan ocenia się jako dobry, a wykonana analiza hydrogeologiczna wskazuje na miejscowo szczelną oraz obszarowo znikomą izolację warstw wodonośnych od powierzchni terenu co zapewnia w pierwszym przypadku ich integralność i uniemożliwia przedostawanie się zanieczyszczeń w głąb gruntu. Strefa braku izolacji, niekontrolowane odwierty studzienne i pozyskiwania ciepła z ziemi - stanowią zagrożenie skażeniem wód użytkowych przez substancje szkodliwe przedostające się do gruntu.

4. Analiza zawartości projektu studium Gminy Stawiguda

4.1. Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stawiguda w odniesieniu do badanego obszaru

W celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju rozumianej jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych oraz w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb społeczności lokalnej, obszar gminy Stawiguda podzielony został na następujące strefy polityki przestrzennej: Strefa Południowa **(S1)**, Strefa Centralna **(S2)**, Strefa Północna **(S3)**, Miejscowość Stawiguda **(S4)**.

Obszar opracowania położony jest w Strefie Północnej (S2). Według ustaleń Studium jest to obszar oddziaływania miasta Olsztyna, obejmujący rejon silnych wpływów urbanizacyjnych. Rejonami koncentracji zabudowy mieszkaniowej będą tereny położone bezpośrednio przy granicy z miastem Olsztyn: obręb Bartąg i Jaroty oraz obszar położony wokół jeziora Bartążek. W przypadku terenów położonych w obrębie Jaroty i Bartąg studium ustala politykę przestrzenną ściśle nawiązującą do polityki przestrzennej miasta Olsztyna w zakresie zabudowy i zagospodarowania terenu (możliwość lokalizacji zabudowy wielorodzinnej) oraz uzbrojenia technicznego i budowy systemów komunikacyjnych (powiązania z systemami miejskimi). Studium sugeruje, iż należy zbilansować obszar pod względem funkcjonalnym, zróżnicować intensywność zabudowy oraz zapewnić wyposażenie w infrastrukturę techniczną i odpowiednie systemy komunikacyjne. W celu ochrony krajobrazu oraz ekosystemu jeziora Bartążek wyłącza się z możliwości zabudowy tereny położone w zlewni jeziora.

4.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego wyznaczone w projekcie studium Gminy Stawiguda (pod kątem badanego obszaru)

Dla terenów położonych w Strefie Północnej S3 Studium ustala m.in., iż:

- w związku z silną presją urbanizacyjną Olsztyna występującą w obrębach Jaroty i w części obrębu Bartąg studium wskazuje kierunki rozwoju zabudowy mieszkaniowej w postaci zabudowy wielorodzinnej i towarzyszących im funkcji związanych z funkcjonowaniem osiedli o charakterze miejskim zgodnie z oznaczeniami na rysunku studium;
- w miarę oddalania się od granic miasta zabudowa mieszkaniowa powinna zmniejszać swoją intensywność, przechodząc stopniowo w zabudowę wielorodzinną o zdecydowanie ekstensywnym sposobie zainwestowania, aż do zabudowy jednorodzinnej typowej dla obszarów podmiejskich;
- studium dopuszcza lokalizację zespołów zabudowy usługowej, w tym obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m^2, związanych z obsługą tworzących się osiedli miejskich w południowej części Olsztyna, zgodnie z oznaczeniami na rysunku studium;

– rozwój systemów technicznych obsługujących istniejącą i projektowaną zabudowę należy realizować w powiązaniu z miejskimi lub gminnymi systemami infrastruktury technicznej i komunikacji – ostateczne rozwiązania zostaną rozstrzygnięte na etapie sporządzania planów miejscowych.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna została wyznaczona poprzez wyodrębnienie obszarów przeznaczonych do zainwestowania (obszarów urbanistycznych) jako: „stan istniejący" obejmujący obszary zabudowane oraz „kierunki rozwoju" obejmujące obszar wskazanego rozwoju zabudowy. Na rysunku studium wyznaczono również granice „obszarów zwartej zabudowy wsi".

Dla badanego obszaru projekt zmiany Studium ustala kierunek zabudowy mieszkaniowo-usługowej o niskiej intensywności, dla którego wyznacza zasady zagospodarowania i użytkowania terenu, w tym odnoszące się do omawianego obszaru:

a) zabudowę mieszkaniową i usługową należy rozumieć jako współistnienie funkcji mieszkaniowej oraz funkcji uzupełniających (w tym np. usługi nieuciążliwe, drobna wytwórczość, rzemiosło, handel), które wzbogacają funkcję podstawową;
b) zabudowa mieszkaniowa i usługowa o niskiej intensywności musi charakteryzować się:
   - przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o parametrach i gabarytach typowych dla podmiejskiego lub wiejskiego charakteru zabudowy, które nawiązują do regionalnej zabudowy warmińskiej,
   - możliwością lokalizowania zabudowy mieszkaniowej z usługami o zdecydowanie ekstensywnym charakterze, tzn. nie wyższej niż 3 kondygnacje i intensywności zabudowy nie wyższej 0,9.

Dla poszczególnych stref polityki przestrzennej studium ustala wskaźniki dotyczące podstawowych parametrów urbanistycznych. Ww. wskaźniki należy traktować jako generalne wytyczne do realizowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub innych opracowań planistycznych. Odstępstwa od zasad dotyczących ustalenia gabarytów i parametrów zabudowy powinny być wynikiem przeprowadzonych analiz urbanistycznych na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Dla Strefy Północnej (S3) tj. strefa silnych wpływów urbanizacyjnych Olsztyna; dominujące funkcje: mieszkaniowa (w tym budownictwo wielorodzinne) i usługowa; zabudowa zagrodowa, projekt Studium ustala:

• wysokość zabudowy:

- dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (z ewentualnymi usługami) wysokość budynków powinna zawierać się w przedziale 3 – 5 kondygnacji, przy czym w miarę oddalania się od granicy miasta wysokość zabudowy powinna się obniżać tak, aby przejście pomiędzy zabudową wielorodzinną i jednorodzinną nie było gwałtowne (proponowana sekwencja: zabudowa wielorodzinna do 5 kondygnacji / osiedle ekstensywne do 3 kondygnacji / zabudowa jednorodzinna),
- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 2 kondygnacji nadziemnych plus ewentualnie użytkowe poddasze,
- dla zabudowy usługowej wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 3 kondygnacji nadziemnych,

• intensywność zabudowy:

- dla zabudowy jednorodzinnej wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki nie powinien być wyższy niż 0,30, a w granicach zwartej zabudowy wsi powinien być ustalany

indywidualnie na podstawie przeprowadzonych analiz;

- dla pozostałej zabudowy intensywność zabudowy powinna być ustalana indywidualnie,

• wielkość działki:

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (wolnostojącej) wielkość działki nie powinna być mniejsza niż 600 m^2 w granicach zwartej zabudowy wsi oraz 800 m^2 na terenach oznaczonych w studium jako „kierunki rozwoju",
- wielkość działki dla pozostałych rodzajów zabudowy należy ustalać indywidualnie.

• minimalna liczba miejsc do parkowania:

- dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej 1,5 miejsca dla każdego lokalu mieszkalnego,
- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 2 miejsca dla każdego budynku mieszkalnego.

5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zapisów projektu studium

Dla obszaru gminy Stawiguda sporządzone zostało studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w roku 2013, zmienione w 2018. Analizowany projekt zmiany studium, odnosi się jedynie do niewielkiego fragmentu terenu położonego w bezpośrednim sąsiedztwie terenu miasta Olsztyn. Projekt zmiany Studium zmienia kierunek rozwoju analizowanego terenu, a w zasadzie przywraca kierunek, jaki był wyznaczony w studium z roku 2013.

Obecnie analizowany teren jest przeznaczony pod rolniczą przestrzeń produkcyjną. W ujęciu przyrodniczym, tereny planowane w projekcie zmiany studium do zabudowy nie są położone w granicach obszarów chronionych i nie stanowią większych wartości przyrodniczych. Biorąc pod uwagę bezpośrednie sąsiedztwo w postaci zabudowy mieszkaniowej oraz ul. Bartąską stanowiącą główną arterię komunikacyjną tego rejonu – w przypadku braku wprowadzenia w życie proponowanej zmiany Studium – wyraźnie widać brak ciągłości urbanistycznej badanego obszaru z terenami doń przyległymi. Ponadto, wykorzystanie badanego obszaru jako rolnicza przestrzeń produkcyjna niesie ze sobą zagrożenie zarówno dla okolicznej ludności zamieszkującej tereny mieszkaniowe jak i samego środowiska – zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych np. środkami chemicznymi stosowanymi w zabiegach agrotechnicznych. Wprowadzenie przewidzianego w projekcie studium kierunku zabudowy mieszkaniowej i usługowej o niskiej intensywności będzie znacznie lepszym rozwiązaniem zagospodarowania analizowanego terenu pod kątem harmonii planistycznej z terenami przyległymi oraz pod kątem bezpieczeństwa dla ludności zamieszkującej tereny sąsiednie i środowiska (odpowiednia infrastruktura techniczna, np.: sieć kanalizacyjna).

Podsumowując, zaniechanie wprowadzenia ustaleń projektu zmiany studium spowoduje, iż utracone korzyści społeczne będą większe od wartości przyrodniczych omawianego terenu.

6. Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszary Natura 2000

6.1. Oddziaływanie zabudowy mieszkaniowej i usługowej przewidzianej w projekcie studium dla omawianego terenu na środowisko

W wyniku realizacji zapisów projektu studium, w perspektywie czasu, na analizowany teren zostanie wprowadzona zabudowa o oddziaływaniu i skali podobnej do oddziaływania zabudowy sąsiedniej. Zmniejszeniu ulegną tereny zieleni (tereny porośnięte trawami), ale poprzez odpowiednie zapisy miejscowych planów część tych terenów zostanie odzyskana jako powierzchnia biologiczni czynna (trawniki, ogrody). Oddziaływania te należy zaliczyć do bezpośrednich i stałych. Wznoszenie zabudowy spowoduje powstawanie dodatkowych ilości ścieków (oddziaływania pośrednie długoterminowe). Ścieki te należy włączyć do zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej lub gromadzić w szczelnych, atestowanych zbiornikach bezodpływowych.

Ponadto zabudowa mieszkaniowa, czy usługowa spowoduje powstanie większych ilości odpadów komunalnych zaliczanych do kategorii oddziaływań pośrednich i długoterminowych. Nowym źródłem emisji projektowanej zabudowy będzie zanieczyszczenie powietrza pochodzące z systemów grzewczych.

W przypadku lokalizowania nowych obiektów należy dopilnować zachowania wymagań w zakresie korzystania z zasobów środowiska, ze szczególnym naciskiem na gospodarkę wodno-ściekową. Posadowienie budynków mieszkaniowych i usługowych nie może naruszać trwałości i funkcjonowania wszystkich składowych środowiska.

W zapisach projektu studium ustala się stosowanie niskoemisyjnych systemów grzewczych. Należy zatem założyć, iż przy zastosowaniu paliw związanych z ww. technologią istniejąca i planowana zabudowa nie spowoduje istotnych zmian jakości powietrza atmosferycznego, a wręcz powinna spowodować jego poprawę.

Reasumując, zabudowa mieszkaniowa i usługowa jest najbardziej korzystnym elementem pod względem urbanistycznym, ze względu na zjawisko koncentracji ludności. Sprzyja realizacji zadań własnych gminy w zakresie doprowadzenia infrastruktury technicznej i społecznej. Ponadto jest korzystna z punktu widzenia potrzeb środowiska przyrodniczego, gdyż nie istnieje zagrożenie znacznego naruszenia jego komponentów. Dlatego też zaleca się lokalizowanie nowych obszarów pod zabudowę mieszkaniową w obrębie istniejących jednostek osadniczych, także w analizowanym przypadku, jako uzupełnienie zabudowy sąsiedniej.

6.2. Oddziaływanie na obszary chronione i różnorodność biologiczną

Tereny przeznaczone w projekcie zmiany Studium do zabudowy znajdują się poza obszarami

chronionymi. Projekt studium nie przewiduje zabudowy w sąsiedztwie terenów o szczególnych walorach przyrodniczych - obszary wytypowane to głównie łąki.

Należy podkreślić, że brak jest ram czasowych wprowadzania postanowień projektu studium. Niemniej, w przypadku realizacji zapisów należy traktować oddziaływanie studium, jako chwilowe i nieodwracalne w kwestii zajęcia terenu. Oddziaływanie to mogłoby być znacząco negatywne tam, gdzie występują chronione elementy przyrodnicze.

Roślinność występująca na obszarze badań nie przedstawia szczególnych walorów przyrodniczych. Dlatego też stwierdza się, iż na analizowanym terenie nie wystąpią negatywne oddziaływania realizacji postanowień projektu zmiany studium w stosunku do różnorodności biologicznej oraz w stosunku do najbliżej położonych form ochrony.

Z racji dużej odległości badanego obszaru w stosunku do obszarów Natura 2000 nie wystąpią negatywne oddziaływania na cele ochrony obszarów Natura 2000.

Dodatkowo podczas sporządzania Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego wykonane zostanie prognoza, która w swoim bardziej szczegółowym zakresie, będzie musiała wykazać brak przeciwwskazań do lokowania zakładanej funkcji.

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Według mapy ewidencyjnej – źródło https://stawiguda.e-mapa.net/ - na badanym obszarze występuje rów melioracyjny.

Głównym zagrożeniem dla stanu wód na badanym terenie mogą być, w przypadku użytkowania terenu w obecnej formie wyznaczonej przez obowiązujące dokumenty planistyczne jako rolnicza przestrzeń produkcyjna, nawozy wykorzystywane w rolnictwie. Mogą one bezpośrednio wpłynąć na jakość wód wykorzystywanych na cele pitne. Formą zapobiegania i minimalizacji zanieczyszczeń są przede wszystkim rozwiązania z zakresu infrastruktury technicznej. Dlatego też kierunek rozwoju przedstawiony w projekcie zmiany studium dla analizowanego terenu będzie rozwiązaniem znacznie bezpieczniejszym dla środowiska, gdyż przewiduje utworzenie odpowiedniej infrastruktury odprowadzającej wszelkie zanieczyszczenia w sposób nie zagrażający środowisku.

Analizowany teren położony jest na obszarze głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 213.

Zbiornik wymaga ochrony ze względu na podatnością na zanieczyszczenia ze względu na brak lub małą izolację. Badania jakości wód podziemnych prowadzone w sieci krajowej wykazują, że wody zbiornika należą do wysokiej klasy jakości I lub średniej jakości – II.

Wody podziemne na analizowanym terenie należą do Jednolitej Części Wód Podziemnych oznaczonej Nr 20 (PLGW720020).

Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

6.4. Powietrze i klimat

Projekt zmiany studium może bezpośrednio oddziaływać na powietrze atmosferyczne w związku z pojawieniem się nowych źródeł emisji do powietrza. Pojawienie się nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej może spowodować pojawienie się nowych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza:

- emisja zanieczyszczeń ze spalania paliw na cele energetyczne w gospodarstwach

domowych,

- emisja zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych (ruch pojazdów po drogach lokalnych).

Na terenie gminy występuje wiele punktowych źródeł zanieczyszczenia powietrza. Największymi emitorami, wprowadzającymi zanieczyszczenia do powietrza są głównie obiekty publiczne i zakłady przemysłowe. Istotną rolę odgrywa również tzw. niska emisja oraz emisja komunikacyjna. Duży udział w emisji ogólnej posiada niska emisja ze źródeł rozproszonych (paleniska domowe, lokalne kotłownie, w których wykorzystywany jest głównie węgiel i drewno).

Pod kątem wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłów dla zabudowy przewidzianej w ww. projekcie zmiany studium należy zauważyć i obszar przewidziany do zabudowy jest stosunkowo niewielki, nie przewiduje się ponadnormatywnych przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w atmosferze. Dlatego też przewidywane oddziaływanie na powietrze i klimat będzie miało charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

Oddziaływanie na środowisko z ruchu pojazdów (komunikacyjne) powinno utrzymywać się na obecnym poziomie. Ewentualnie powstaną krótkoterminowe wzrosty emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych związanych z wznoszeniem zabudowy - maszyny budowlane. W związku z proponowanymi ustaleniami zawartymi w projekcie studium - nie przewiduje się wpływu na klimat.

6.5. Powierzchnia ziemi i gleby

Na badanym obszarze nie występują grunty podlegające ochronie takie jak: grunty klas III i wyższych od III.

Niewielkie, chwilowe negatywne oddziaływanie, może również wystąpić na skutek prowadzenia robót budowlanych w zakresie realizacji inwestycji. Antropogeniczne przeobrażenia powierzchni ziemi związane będą głównie z działaniami techniczno-inżynierskimi. Zasięg tych zmian warunkowany jest przede wszystkim głębokością prowadzonych prac ziemnych.

Zmiany te będą miały charakter punktowy w odniesieniu do powierzchni gminy i nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania w tym znaczących przekształceń rzeźby terenu, o których to mowa w przepisach powoływanych we wcześniejszych rozdziałach prognozy.

6.8. Krajobraz

Krajobraz, jako jeden z elementów środowiska naturalnego jest dobrem, które powinno podlegać powszechnej ochronie.

Z racji tego, iż omawiany obszar stanowi teren niezagospodarowany i zaniedbany nie można powiedzieć, aby przedstawiał szczególne walory krajobrazowe. Przewiduje się, iż kierunek rozwoju przedstawiony w projekcie zmiany Studium wprowadzi ład przestrzenny na omawianym terenie, co doprowadzi do polepszenia lokalnego krajobrazu. Ewentualne oddziaływania negatywne będą ograniczone do czasu trwania realizacji zainwestowania, właściwie do czasu uporządkowanie terenu po zakończeniu prac budowlanych. W fazie eksploatacji oddziaływanie będzie neutralne, ponieważ planowana inwestycja znajduje się w otoczeniu obszarów zurbanizowanych.

W celu zminimalizowania negatywnego wpływu nowej zabudowy na krajobraz wprowadzono szereg ustaleń. Określone zostały m.in. wskaźniki i parametry, które powinny być uwzględnione w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Projekt studium ustala, iż nowa zabudowa mieszkaniowa powinna nawiązywać do lokalnych

tradycji zabudowy w zakresie skali i gabarytów zabudowy, geometrii i kolorystyki dachów, wielkości działki i rodzaju materiałów wykończeniowych co spowoduje, że nowo powstające budynki wplotą się w już istniejące budownictwo.

6.9. Zasoby naturalne

Projekt zmiany studium nie będzie miał istotnego wpływu na zasoby nieodnawialne z uwagi na brak ich występowania na badanym terenie.

6.10. Hałas

Klimat akustyczny analizowanego terenu w zdecydowanej większości kształtowany jest przez hałas komunikacyjny drogowy (ul. Bartąska).

Najważniejszym czynnikiem redukującym, kompensującym zwiększone tło akustyczne może być poprawa jakości dróg lub/i budowa nowych połączeń komunikacyjnych odciążających obecnie użytkowane drogi.

Pozostałe źródła hałasu mają charakter niezorganizowany oraz charakteryzują się niewielką mocą akustyczną. Oddziaływania te zaliczyć można do kategorii negatywnych, ale krótkoterminowych, jako że nasilenie ruchu turystycznego przypada na miesiące wakacyjne. Studium obejmuje jednak niewielki obszar, tak więc można stwierdzić, że nowo powstałe inwestycje nie spowodują istotnych emisji hałasu oraz pogorszenia klimatu akustycznego w najbliższym otoczeniu. Nie przewiduje się również wzrostu hałasu skumulowanego (z nowych i istniejących źródeł).

W zakresie ochrony przed hałasem projekt studium sugeruje, iż należy podejmować działania mające na celu:

- budowę nowych tras komunikacyjnych lub modernizację istniejących,
- stosowanie cichych nawierzchni jezdni, wymianę okien na dźwiękoszczelne, a także budowę ekranów przeciwhałasowych,
- zachowanie odpowiednich proporcji pomiędzy powierzchnią terenów zabudowanych i terenów otwartych, właściwą lokalizację obiektów uciążliwych.

6.11. Zabytki i dobra materialne

Podczas fazy realizacji poszczególnych inwestycji nie przewiduje się oddziaływań na zabytki wpisane do rejestru zabytków, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków z racji braku ich występowania.

Wprowadzenie zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda nie spowoduje negatywnego oddziaływania na dobra materialne gminy. Dopuszczona w projekcie zabudowa mieszkaniowo-usługowa, nie spowoduje ingerencji w istniejącą zabudowę mieszkaniową działek sąsiednich, a tym samym nie zniszczą dóbr materialnych do nich przynależnych.

6.12. Oddziaływanie na warunki życia ludzi

Projekt studium może mieć wpływ na warunki życia ludzi w związku z przewidzianymi w studium inwestycjami. Ważnym czynnikiem będzie zatrzymanie migracji mieszkańców poprzez tworzenie nowych miejsc pracy. Rozwój poczucia stabilizacji i harmonii w miejscowościach, a także polepszanie się warunków życia i zdrowia (sieci kanalizacji, wodociągi, poprawa dróg) wpłyną pozytywnie na warunki życia mieszkańców.

Podsumowując, dostosowanie nowej zabudowy wyglądem i charakterem do istniejących już zabudowań regionalnych oraz właściwe zagospodarowanie terenu planowanych inwestycji, z zastosowaniem niezbędnej zieleni izolacyjnej spowoduje, że można będzie z powodzeniem wykluczyć negatywne oddziaływanie na warunki życia ludzi zamieszkałych najbliżej terenu objętego zmianami.

6.13. Oddziaływanie na tereny sąsiednie

W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego terenu znajdują się głównie tereny związane z zabudową mieszkaniową – wielorodzinną i jednorodzinną. Planowane funkcje zabudowy mieszkaniowej i usługowej będą dobrym uzupełnieniem i poszerzeniem funkcji znajdujących się w jej sąsiedztwie. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, pozytywny.

7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stawiguda zaplanowano i wprowadzono szereg działań mających na celu ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze:

- **w celu ochrony wód**

- w celu ochrony środowiska wodnego należy konsekwentnie wprowadzać kanalizację sanitarną na terenach z zabudową (w szczególności mieszkalną, rekreacyjną i inną w obrębie, której powstają ścieki) i włączać ją w gminny system oczyszczania ścieków. Możliwość odprowadzania oczyszczonych ścieków w grunt w pojedynczych przypadkach, w oddaleniu od jednostek osadniczych, powinno się uwarunkować od wyników rozpoznania geologicznego (szczególnie w południowej i środkowej części gminy). Na terenie położonym na południe od Gryźlin, ze względu na ochronę wód podziemnych, nie powinno się stosować indywidualnych rozwiązań w gospodarce ściekowej, w tym zbiorników bezodpływowych na ścieki, nawet w zabudowie rozproszonej;
- wody deszczowe spływające po terenach objętych zainwestowaniem należy zagospodarować w granicach poszczególnych działek, a na terenach szczelnie utwardzonych ująć w system kanalizacji deszczowej wyposażonej w niezbędne urządzenia podczyszczające;
- w celu zapobiegania zmniejszaniu się naturalnej retencji wodnej w zlewni oraz w celu przeciwdziałania podtopieniom i zadaniom związanym z obfitymi opadami atmosferycznymi, należy dążyć do ograniczenia powierzchni szczelnych, poprzez stosowanie do pokrywania terenów materiałów i technologii ograniczających odpływ wody. Mając na względzie zwiększanie retencji wodnej zaleca się stosowanie rozwiązań, które pozwolą na zatrzymanie wód pochodzących z opadów atmosferycznych w miejscu ich powstawania, np. poprzez budowę zbiorników gromadzących wody opadowe;
- tereny podmokłe, naturalne oczka wodne, doliny i koryta cieków powinny zostać w możliwie największym stopniu zachowane;
- szczególnej ochrony wymagają strefy litoralne jezior. Użytkowanie rekreacyjne terenów nadbrzeżnych nie powinno powodować znaczących ubytków roślinności w tej strefie. Realizować to można poprzez utrzymywanie i tworzenie wzdłuż brzegów wód (szczególnie jezior) stref ochronnych z trwałej zieleni, a także budowę buforowych zbiorników wodnych na dopływach jezior;
- w celu ochrony wód publicznych przed degradacją, należy ograniczyć zagospodarowanie terenów leżących w ich bezpośrednim sąsiedztwie do niezbędnego minimum poprzez pozostawienie strefy wolnej od zabudowy, zachowanie istniejących i tworzenie nowych stref

buforowych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień oraz wprowadzanie zakazu działań mogących spowodować zmiany w ukształtowaniu brzegów;

- w zakresie grodzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych w odległości 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez obszar obowiązują przepisy dotyczące prawa wodnego.

➢ **w celu ochrony przed zagrożeniami związanymi z terenami osuwiskowymi**

- na terenach zagrożonych osuwiskami powinno się unikać lokalizowania zabudowy. Użytkowanie zboczy powinno zapewniać ich dobre odwodnienie. Najbardziej sprzyjającą stabilizacji zboczy jest trwała zieleń głęboko się ukorzeniająca.

➢ **w celu ochrony obszarów cennych przyrodniczo**

- zagrożeniem dla obszarów cennych przyrodniczo (ostoi przyrody) i korytarzy ekologicznych może być głównie nadmierna antropopresja i fragmentacja krajobrazu stwarzająca przeszkody dla migracji zwierzyny, a także monotypizacja krajobrazu i związane z nią likwidowanie śródpolnych zadrzewień i podmokłości.

➢ **w celu ochrony powietrza**

- zagrożenie dla czystości powietrza atmosferycznego istnieje w zasadzie tylko w sezonie grzewczym. W stosowanych systemach grzewczych należy stosować rozwiązania (nośników energii i urządzeń), które zapewniają zachowanie norm emisji spalin wynikających z przepisów odrębnych.

➢ **w celu uregulowania gospodarki odpadami**

- realizację zadania własnego gminy w zakresie gospodarki odpadami polegającego na zagospodarowaniu i unieszkodliwianiu odpadów komunalnych powierzono Zakładowi Gospodarki Odpadami Komunalnymi;
- zgodnie z nowymi zasadami gmina stanie się właścicielem odpadów wytwarzanych na jej terenie i będzie musiała zapewnić ich odbiór i zagospodarowanie;
- na terenie gminy Stawiguda nie przewiduje się lokalizacji składowiska odpadów. Odbiór odpadów stałych zapewniają Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi we współpracy z wyspecjalizowanymi przedsiębiorstwami;
- należy dążyć do wdrożenia kompleksowego systemu segregacji i utylizacji odpadów poprzez:
  - objęcie umowami odbioru śmieci wszystkich gospodarstw domowych na terenie gminy,
  - objęcie umowami odbioru śmieci wszystkich właścicieli zabudowy rekreacyjnej i turystycznej,
  - wprowadzenie i upowszechnienie programu selektywnej zbiórki odpadów,
  - utworzenie na terenie gminy punktów skupu odpadów przeznaczonych do ponownego wykorzystania,
  - wdrożenie w szkołach podstawowych programów edukacyjnych w tym zakresie;

- należy zlikwidować i zrekultywować wszystkie dzikie wysypiska śmieci.

Zabudowa mieszkaniowa i usługowa o niskiej intensywności wg projektu Studium musi charakteryzować się:

- przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o parametrach i gabarytach typowych dla podmiejskiego lub wiejskiego charakteru zabudowy, które nawiązują do regionalnej zabudowy warmińskiej;
- możliwością lokalizowania zabudowy mieszkaniowej z usługami o zdecydowanie ekstensywnym charakterze, tzn. nie wyższej niż 3 kondygnacje i intensywności zabudowy nie wyższej 0,9.

8. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Ze względu na lokalny charakter działań inwestycyjnych przewidzianych w studium oraz znaczne oddalenie od granic Rzeczpospolitej nie przewiduje się możliwości wystąpienia oddziaływania transgranicznego.

9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsze opracowanie stanowi Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona dla projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda. Celami prognozy są: ocena potencjalnych zmian stanu środowiska gminy, stwierdzenie jakie przeobrażenia w środowisku nastąpią na skutek realizacji zagospodarowaniu terenu zgodnie z ustaleniami określonymi w projekcie studium, identyfikacja obszarów objętych przewidywanym, znaczącym oddziaływaniem na środowisko i jego elementy składowe, zaproponowanie rozwiązań, które zapobiegałyby, ograniczały lub przyrodniczo kompensowały negatywne oddziaływania na środowisko, ocena możliwości oddziaływań transgranicznych.

Celem wykonania projektu zmiany studium było określenie kierunków rozwoju obszaru działek ewidencyjnych o numerach 297/1, 297/3, 297/4, 297/5, 297/6 oraz część działki nr 296/5 w obrębie Bartąg, gmina Stawiguda. Opracowanie obejmuje zgodnie z uchwałą intencyjną ww. działki ewidencyjne.

W niniejszej prognozie przedstawiono istniejący stan środowiska przyrodniczego uwzględniając położenie gminy, budowę geologiczną, wody powierzchniowe i podziemne, szatę roślinna i warunki klimatyczne.

Na tle uwarunkowań przedstawiono stan środowiska, a w tym czystość i źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, jakość wód powierzchniowych i podziemnych oraz źródła ich zanieczyszczeń, warunki klimatu akustycznego i źródła powstawania hałasu oraz warunki życia ludzi. Opisano także występujące surowce naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Opisano warunki geologiczne i glebowe. Wskazano wszelkie wody zarówno podziemne jak i powierzchniowe oraz dokonano krótkiej ich charakterystyki. Opisano warunki klimatyczne. Opisano i scharakteryzowano stan powietrza atmosferycznego. Scharakteryzowano tło akustyczne.

Szczegółowo opisano zagrożenia, wyniki realizacji oraz działania kompensacyjne redukujące

negatywne oddziaływanie na środowisko zapisów studium

Na etapie projektu zmiany studium nie wprowadza się konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej prowadzenia.

Studium jako dokument o charakterze strategicznym nie jest podstawą do realizacji poszczególnych przekształceń. Ich realizacja może nastąpić dopiero po uchwaleniu planów miejscowych, w których można ustalić metody analizy skutków ich realizacji oraz propozycje prac kompensacyjnych.

10. Wnioski

Obszar opracowania położony jest w bliskim sąsiedztwie granic miasta Olsztyn, w otoczeniu istniejącej zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej. Zlokalizowany jest na terenach wskazanych w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda (Uchwała Nr XLII/417/2018 z dnia 15.10.2018r.) jako tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Biorąc pod uwagę bezpośrednie sąsiedztwo, ww. kierunek rozwoju analizowanego terenu zaburza ład przestrzenny okolicznych terenów. Ponadto nie daje możliwości rozwoju analizowanego terenu i prowadzenia nań inwestycji budowlanych. Ponadto bardzo istotnym jest fakt, iż we wcześniej obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stawiguda (Uchwała Nr XXVI/219/2013 Rady Gminy Stawiguda z dnia 27.06.2013r.) omawiany teren został wskazany jako teren zabudowy mieszkaniowej i usługowej o niskiej intensywności (co obrazuje poniższy rysunek).

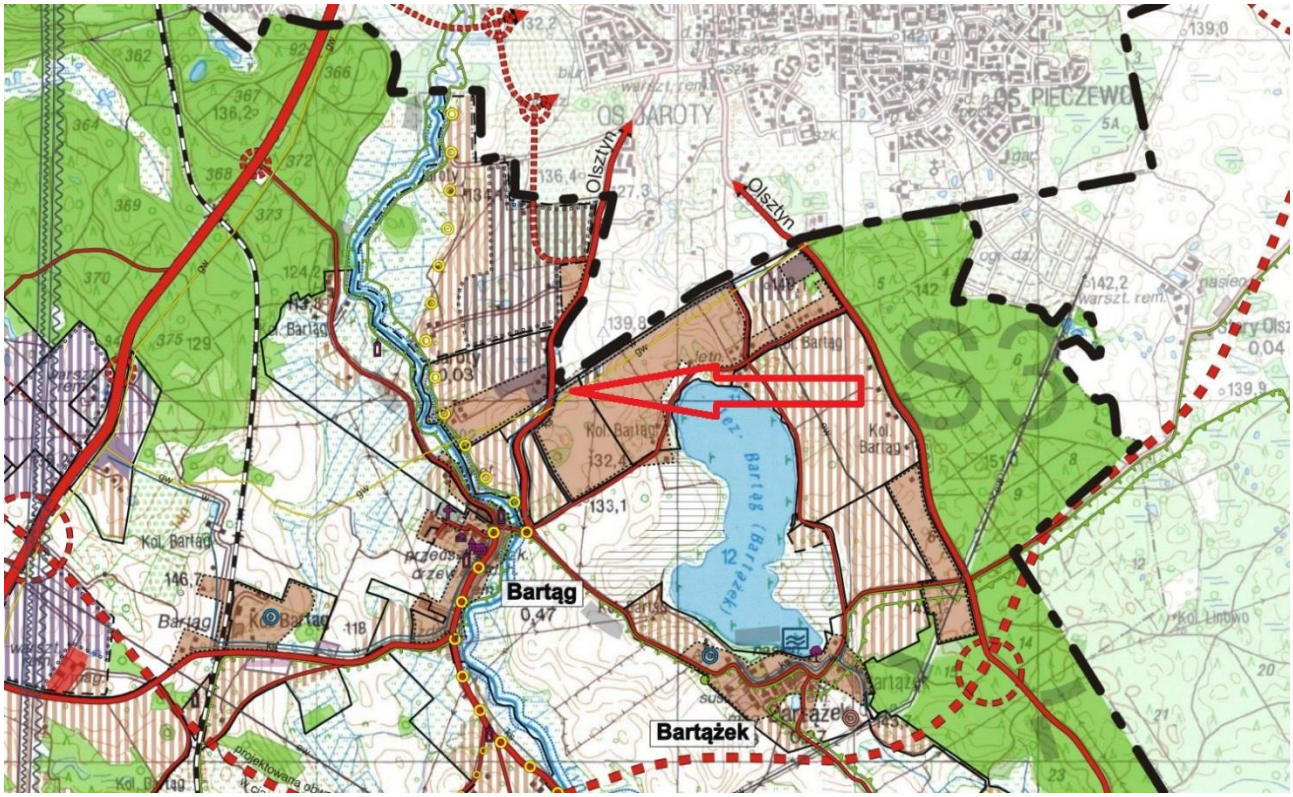

RYS.18 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stawiguda z 2013r. (Uchwała Nr XXVI/219/2013 Rady Gminy Stawiguda z dnia 27.06.2013r. Orientacyjna lokalizacja została wskazana czerwoną strzałką.

Ponadto na omawianym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony Uchwałą Nr XVI/149/00 Rady Gminy w Stawigudzie z dnia 23 listopada 2000 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda w obrębie Bartąg – jednostka A, który w odniesieniu do analizowanego ustala funkcję: R – tereny pozostające w użytkowaniu rolniczym.

Teren opracowania stanowi obszar pokryty roślinnością niską (trawy). Roślinność występująca na badanym obszarze nie przedstawia szczególnych walorów przyrodniczych. Pod kątem użytków gruntowych na teren opracowania składają się głównie łąki trwałe klasy V, a także grunty zadrzewione i zakrzewione oraz rowy na użytkach rolnych.

Obszar badań znajduje się w JCWPd nr 20. Ogólna ocena stanu JCWPd jest dobra natomiast

ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – niezagrożona. Obszar opracowania znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 213 Olsztyn.

Odnośnie obszarów chronionych, obszar opracowania położony jest poza wszelkimi obszarami chronionymi. Najbliżej położony w stosunku do omawianego terenu obszar chroniony to Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (ponad 0,5 km). Teren opracowania położony jest poza korytarzami ekologicznymi.

Obszar badań jest narażony na źródła zanieczyszczenia środowiska związane z transportem drogowym, do tego na analizowanym terenie występują zagrożenia hałasem związane z ruchem drogowym. Klimat akustyczny na terenie zmiany studium został oceniony jako średni.

Na terenie objętym opracowaniem nie występują sieci elektroenergetyczne średniego i wysokiego napięcia

Na analizowanym obszarze nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Podsumowując wszystkie przedstawione w niniejszym opracowaniu informacje dotyczące charakterystyki badanego terenu można stwierdzić nie wykryto przeciwwskazań do wyznaczenia przewidzianego w projekcie zmiany studium kierunku rozwoju. Teren opracowania może stanowić obszar zabudowy.

11. Wykaz materiałów źródłowych

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano:

1. Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
2. Uchwała Rady Gminy Stawiguda Nr XVI/125/2019 z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda;
3. Projekt częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda;
4. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Stawiguda, podjętego Uchwałą Nr XLII/417/2018 Rady Gminy Stawiguda z dnia 15 października 2018 roku w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda;
5. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030);
6. Dane Urzędu Gminy Stawiguda;
7. Centralna Baza Danych Geologicznych; http://bazagis.pgi.gov.pl/;
8. Dane Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu badawczego, http://igs.pgi.gov.pl/;
9. Biuletyn Informacji Publicznej Gminy Stawiguda;
10. Bank Danych Lokalnych GUS, http://stat.gov.pl/;
11. Raporty o stanie środowiska województwa warmińsko - mazurskiego z lat 2009 - 2014, Inspekcja Ochrony Środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Biblioteka Monitoringu Środowiska;
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U.2018.142 t.j.);
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2016.2183);
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U.2014.1409);
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U.2014.1408);
16. Ptaki. Przewodnik Collinsa, 2010 r.;
17. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski, Władysław Matuszkiewicz PWN, Warszawa 2001 r.;
18. Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa poglądowa w skali 1: 300 000, arkusz 1 Pojezierze Wielkopolskie i Pojezierze Chełmińsko - Dobrzyńskie, PAN, W. Matuszkiewicz i inni, Warszawa 1995 r.;
19. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badań Ssaków PAN, W. Jędrzejewski i inni, Białowieża 2012r.;
20. Klucz do oznaczania roślin naczyniowych Polski niżowej, Łucjan Rutkowski, PWN, Warszawa 2008 r.;
21. Rośliny lasu liściastego, Tadeusz Traczyk, WSiP, Warszawa 1959 r.;
22. Atlas roślin, R. Krzyściak-Kosińska, M. Kosiński, wyd. Pascal, Bielsko-Biała 2007 r.;
23. DIETZ C., HELVERSEN O., NILL D.,2007. Nietoperze Europy i Afryki Północno Zachodniej.

Multico, Warszawa, 2009;
24. Płazy i gady Polski, A. Herczek, J. Gorczyca, Wyd. Kubajak, 2004 r.;
25. Atlas ptaków, część I i II, Marcin Karetta, wyd. Pascal, Bielsko-Biała, 2010 r.;
26. Ptaki Polski, część 1 i 2, Andrzej G. Kruszewicz, MULTICO Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2005, 2006, 2007;
27. Regionalizacja geobotaniczna Polski - Jan Marek Matuszkiewicz, IGiPZ PAN Warszawa, 2008 r.;
28. Geografia Regionalna Polski [J. Kondracki PWN 2013];
29. Ostoje ptaków w Polsce - wyd. OTOP;
30. Polskie Normy: PN-75-E-05100-1: 1998, PN-EN-50341-1 oraz PN-EN-50423-1;
31. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U.2003.47.401)ł
32. Strona Komisji Europejskiej: http://ec.europa.euł
33. Mapy Hydrogeologiczne, Szczegółowe Geologiczne, Geośrodowiskowe Polski w skali 1 : 50 000;
34. Mapy Glebowe w skali 1 : 5 000;
35. Witryny internetowe:
    - *http://geoportal.gov.pl/*;
    - *http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/*;
    - *http://warszawa.rdos.gov.pl/*;
    - *https://pl.wikipedia.org/;*
    - *http://mapa.korytarze.pl/;*
    - *https://stawiguda.e-mapa.net/;*
    - *http://sip.stawiguda.pl/mapa/.*

Spis załączników graficznych:

1. Mapa struktur funkcjonalno-przestrzennych projektu częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda (zał. graf. nr 1)

Spis załączników tekstowych:

2. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie (zał. tekst 1)
3. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie (zał. tekst 2)

Autor opracowania:

……..

Maciej Wronka

STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA
DLA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STAWIGUDA

1 0 1 2 km

SKALA LINIOWA

N

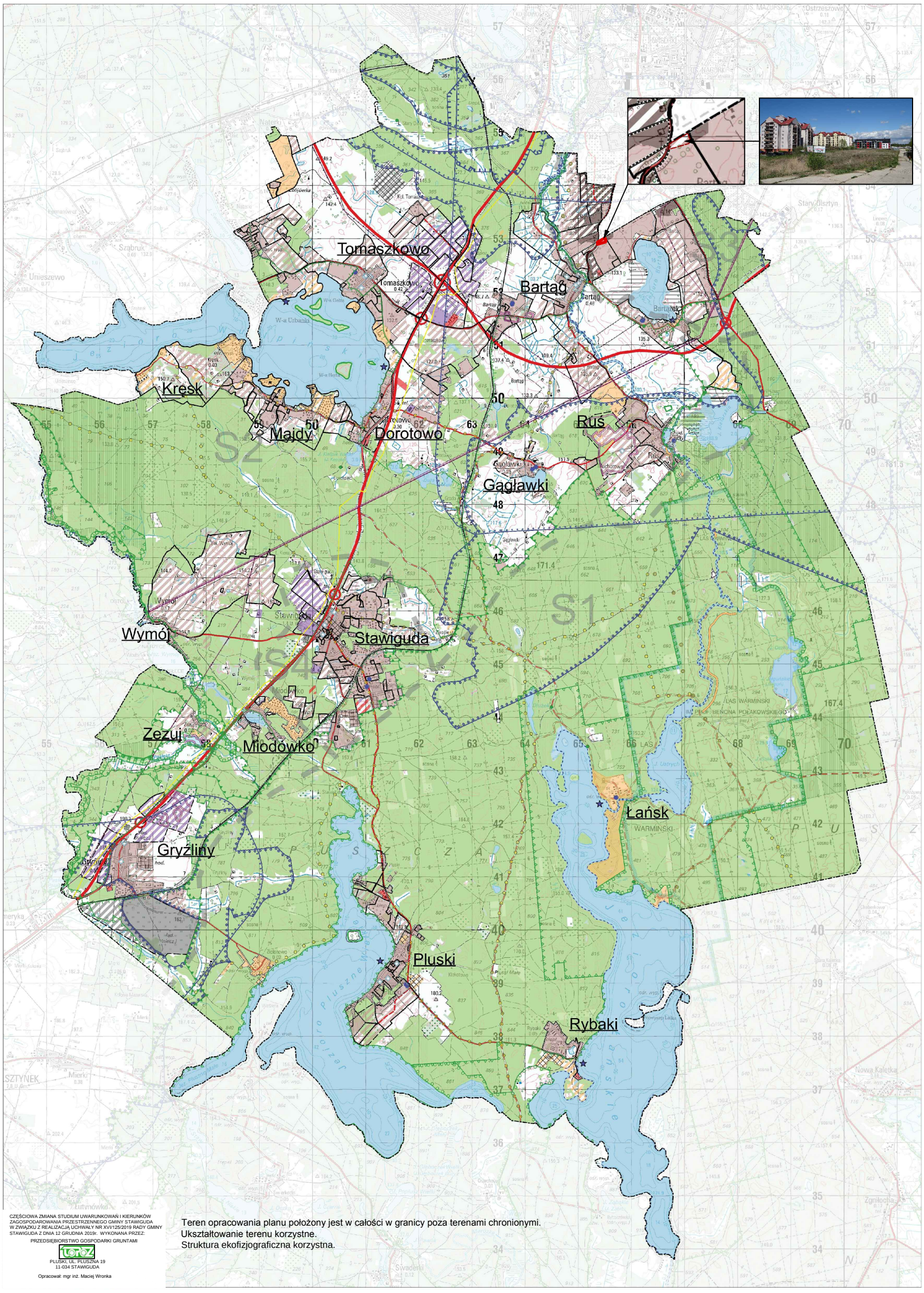

Legenda

Kierunki zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej

stan istniejący

- tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej o niskiej intensywności
- tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej o wysokiej intensywności
- tereny turystyczne i rekreacyjne
- tereny zabuowy usługowej
- tereny działalności gospodarczej
- tereny specjalne
- tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej
- lasy
- wody powierzchniowe

kierunki rozwoju

- tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej o niskiej intensywności
- tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej o wysokiej intensywności
- tereny turystyczne i rekreacyjne
- tereny zabuowy usługowej
- tereny działalności gospodarczej
- tereny specjalne

Zasady realizacji polityki przestrzennej

- strefy polityki przestrzennej
- tereny objęte obowiązującymi mpzp
- tereny wskazane do objęcia mpzp
- obszary zwartej zabudowy wsi
- tereny wymagające przekształceń, rehabilitacji lub remediacji
- obszary przestrzeni publicznej
- tereny wskazane do wyłączenia z zabudowy
- obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m2

Układ komunikacyjny

stan istniejący

- nadrzędny
- podstawowy
- pomocniczy
- węzeł

kierunki rozwoju

- podstawowy
- lokalna trasa rowerowa
- międzyregionalna trasa rowerowa
- tereny zamknięte (kolejowe)

Infrastruktura techniczna

- sieć gazowa wysokiego ciśnienia
- sieć elektroenergetyczna wysokiego napięcia
- sieć elektroenergetyczna najwyższych napięć
- ujęcia wód podziemnych służące zbiorowemu zaopatrzeniu w wodę
- oczyszczalnia ścieków

Obszary i obiekty objęte prawną ochroną konserwatorską

- stanowiska wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków archeologicznych
- obiekty wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków nieruchomych

Obszary i obiekty objęte prawną ochroną przyrody

- rezerwaty przyrody
- obszary chronionego krajobrazu
- obszary Natura 2000 (OOZDW)
- obszary Natura 2000 (OSOP)
- użytki ekologiczne
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
- pomniki przyrody

Informacje dodatkowe

- granica administracyjna gminy
- lasy ochronne
- przystań, kąpielisko, plaża
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią
- główny zbiornik wód podziemnych
- projektowany obszar ochronny zbiornika wód podziemnych
- strefa ochrony pośredniej ujęcia wody
- złoża kopalin
- obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych
- granica obszaru objętego zmianą studium w związku z realizacją Uchwały Nr XVI/125/2019 Rady Gminy Stawiguda z dnia 12 grudnia 2019r.

Teren opracowania planu położony jest w całości w granicy poza terenami chronionymi.
Ukształtowanie terenu korzystne.
Struktura ekofizjograficzna korzystna.

Załącznik nr 1

CZĘŚCIOWA ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STAWIGUDA W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ UCHWAŁY NR XVI/125/2019 RADY GMINY STAWIGUDA Z DNIA 12 GRUDNIA 2019r. WYKONANA PRZEZ:

PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI GRUNTAMI

TOROZ

PLUSKI, UL. PLUSZNA 19
11-034 STAWIGUDA

Opracował: mgr inż. Maciej Wronka

Urząd Gminy w Stawigudzie
SEKRETARIAT
Wpłynęło dnia 2020-04-17
l.dz. 3895/2020
ilość załączników
podpis

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
10-437 Olsztyn
Dworcowa 60

Olsztyn, 2020-04-16

WOOŚ.411.24.2020

URZĄD GMINY STAWIGUDA

UZGODNIENIE ZAKRESU I STOPNIA SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI WYMAGANYCH W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PROJEKTU DOKUMENTU:

Korespondencja wysłana z systemu EZD PUW

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda

Załączniki:

1. Projekt zmiany suikzp gminy Stawiguda.pdf

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu
Data złożenia podpisu: 2020-04-16T17:36:19.082Z
Podpis elektroniczny

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE

Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko

WOOŚ.411.24.2020.AD

Olsztyn, 16 kwietnia 2020 r.

Wójt Gminy Stawiguda

Na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.), w związku z pismem Wójta Gminy Stawiguda z 13 marca 2020 r., znak: GN.6720.1.2019.BA (data wpływu do RDOŚ w Olsztynie 13.03.2020 r.)

uzgadniam

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu dokumentu:

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda

zgodny z wymaganiami art. 51 ust. 2 ww. *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn zm.).

Rada Gminy Stawiguda przystąpiła do opracowania wymienionego na wstępie dokumentu na mocy podjętej **Uchwały Nr XVI/125/2019 z dnia 12 grudnia 2019 r**.

Zmiana studium następuje w takim trybie, w jakim jest ono uchwalane. Z uwagi na to, że studium zawiera podstawowe ustalenia w zakresie polityki przestrzennej gminy, przede wszystkim poprzez wskazanie terenów przeznaczonych pod określone cele oraz dokonuje kwalifikacji i przeznaczenia poszczególnych obszarów gminy, już na tym etapie należy zwrócić szczególną uwagę na wyznaczenie terenów do rozwoju i realizacji aktywności gospodarczej **w zgodzie z obowiązującymi na terenie warunkami ochrony wartości przyrodniczych.** Zawartość studium powinna być zgodna z zakresem przedmiotowym określonym w art. 10 ust. 1 pkt 1-15 i ust. 2 pkt 1-16 *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. 2020 r. poz. 293) oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. *w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy* (Dz. U. 2004 r. Nr 118, poz. 1233). Opracowując projekt studium oraz prognozę należy przywoływać wszystkie aktualne przepisy prawa. Wszystkie zapisy studium, dotyczące ochrony przyrody i jej zasobów, należy odnieść do aktualnego stanu prawnego w tym zakresie, przede wszystkim do aktualnych przepisów wyznaczających i ustanawiających daną formę ochrony.

W prognozie należy zawrzeć między innymi opis projektu studium wraz z uzasadnieniem proponowanego zapisu oraz oceną wpływu na środowisko, przedstawić stan środowiska, wpływ projektu studium na wszystkie jego elementy, przedstawić

najważniejsze ustalenia i wnioski z prognozy oraz rekomendacje, jakie powinny zostać zawarte w ostatecznej wersji studium. Z uwagi na to, że studium zawiera podstawowe ustalenia w zakresie polityki przestrzennej gminy/miasta, przede wszystkim poprzez wskazanie terenów przeznaczonych pod określone cele oraz dokonuje kwalifikacji i przeznaczenia poszczególnych obszarów gminy/miasta, już na tym etapie należy zwrócić szczególną uwagę na wyznaczenie terenów do rozwoju i realizacji aktywności gospodarczej w zgodzie z obowiązującymi na terenie warunkami ochrony wartości przyrodniczych. Mimo, że studium nie jest aktem prawa miejscowego, to jako akt planistyczny określa politykę przestrzenną gminy i wiąże jej organy, przy sporządzeniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Opracowując prognozę, należy przede wszystkim uwzględnić formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55), znajdujące się w obszarze opracowania oraz w jego otoczeniu, mając na uwadze zgodność z przepisami ustanowionymi w stosunku do danej formy ochrony. Uwzględnić również możliwy wpływ na korytarze ekologiczne.

Treść projektowanego dokumentu planistycznego winna odnosić się do ww. uchwały w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej. jak również uwzględniać nałożone nią ograniczenia. **Uzgodnienie projektu studium będzie możliwe, jeżeli ustalenia w nim przedstawione będą zgodne z ww. przepisem prawa**. Z tego też powodu dokumentacja planistyczna, a w szczególności elementy ją stanowiące (opracowanie ekofizjograficzne i prognoza oddziaływania na środowisko) powinna stanowić rzetelne źródło informacji o terenie objętym studium, uwzględniające ocenę uwarunkowań przyrodniczych – tj. identyfikacja na załączniku graficznym występowania: korytarzy ekologicznych, zadrzewień wraz z określeniem ich wieku, gatunku i funkcji, zbiorników wodnych zlokalizowanych na terenie objętym projektem planu oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie wraz z oceną ich pochodzenia, cieków wodnych zlokalizowanych na terenie objętym projektem planu oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie wraz z ich kwalifikacją, jak również terenów podmokłych występujących na terenie objętym projektem dokumentu. Opracowanie powinno również zawierać informacje o rzeźbie i ukształtowaniu tego terenu i porastającej go roślinności, jak również opisywać panujące tam warunki wodno-gruntowe. Powyższe dane należy przedstawić wraz z wnioskiem o uzgodnienie projektu planu.

W studium należy również dokonać bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W prognozie do projektu powyższego dokumentu należy przede wszystkim:

- dokonać oceny potencjalnych skutków dla środowiska w wyniku wdrażania zapisów projektu studium,
- określić i ocenić skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu, powodowane zwłaszcza wprowadzaniem gazów lub pyłów do powietrza, wytwarzaniem odpadów, wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi, wykorzystywaniem zasobów środowiska, zanieczyszczeniem gleby lub ziemi, niekorzystnym przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu, emitowaniem hałasu, emitowaniem pól elektromagnetycznych oraz ryzykiem wystąpienia poważnych awarii,
- dokonać oceny skutków dla istniejących oraz projektowanych form ochrony przyrody, a także innych obszarów chronionych,
- dokonać oceny skutków zmian w krajobrazie,
- sformułować rekomendacje i wnioski, które powinny zostać wzięte pod uwagę przy

formułowaniu ostatecznej wersji projektu studium,

- dokonać oceny czy projekt dokumentu jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Ponadto, z prognozy jednoznacznie powinno wynikać, czy realizacja postanowień studium wpłynie znacząco negatywnie na środowisko. Projekt dokumentu, co do zasady nie może zostać przyjęty w przypadku, gdy ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000. Prognoza powinna wykazać, że projekt dokumentu uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju, warunki równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska. W studium oraz w prognozie powinno się także uwzględnić ustalenia zawarte w **uchwałach** rady gminy/miejskiej (dotyczących ustanowienia pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego) oraz uchwałach sejmiku województwa, dotyczących obszarów chronionego krajobrazu.

W prognozie należy również dokonać analizy tych elementów przyrodniczych, które podlegają ochronie gatunkowej (mającej na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz siedlisk i ostoi), na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183, z późń. zm.),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

W tym celu należy przede wszystkim: zidentyfikować gatunki roślin i zwierząt oraz siedliska jakie na danym terenie występują oraz dokonać oceny wpływu planowanego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu na stwierdzone rośliny i zwierzęta z uwzględnieniem zagrożeń dla poszczególnych gatunków. Oceniając skutki realizacji ustaleń projektu studium w kontekście flory i fauny obszaru objętego oddziaływaniem, należy uwzględnić zachodzące zmiany w zakresie bioróżnorodności (zmiany gatunkowe będące następstwem przekształcenia siedlisk - wykazanie gatunków roślin i zwierząt, które zanikną oraz tych, które pojawią się w następstwie antropizacji środowiska przyrodniczego). W przypadku stwierdzenia obecności gatunków dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów podlegających ochronie gatunkowej, wymagane jest przestrzeganie zapisów powyższej ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów, w odniesieniu do ww. gatunków. Należy również wykazać ww. siedliska i gatunki na załączniku graficznym do prognozy oddziaływania na środowisko. Należy też dokonać oceny aktualnego znaczenia korytarzy ekologicznych oraz zmian ww. znaczenia w następstwie planowanego zainwestowania.

Stosownie do art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r., poz. 868, z późń. zm.), udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa. W terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopalin obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Projekt studium na podstawie art. 13 ust. 3a ustawy o ochronie przyrody, w części dotyczącej rezerwatu przyrody i jego otuliny, na podstawie art. 16 ust. 7, w części dotyczącej parku krajobrazowego, art. 23 ust. 5, w części dotyczącej obszaru chronionego krajobrazu, oraz art. 30 ust. 3, w części dotyczącej istniejącego lub projektowanego obszaru Natura 2000, wymagać będzie odrębnie:

- uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ustaleń tego studium, mogących mieć negatywny wpływ na cele ochrony rezerwatu przyrody oraz na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu lub mogących znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000;
- opiniowania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w trybie art. 54 ust. 1 i 3, w związku z art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w związku z art.11 pkt 6 lit. j ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późń. zm.).

W związku z powyższym, w przypadku zaistnienia ww. przesłanek, na etapie późniejszego uzgadniania i opiniowania w trybie wyżej wskazanych artykułów, wymagane będzie złożenie dwóch odrębnych wniosków z załącznikami, tj.: z załączoną prognozą oddziaływania na środowisko oraz projektem studium.

Nadmieniam, że organ opracowujący projekt dokumentu powinien zapewnić równoległe prowadzenie prac nad projektem studium i nad prognozą, której wyniki powinny na bieżąco wpływać na decyzje planistyczne, co pozwoli na przyjęcie właściwych rozwiązań, uniknięcie konfliktów społecznych oraz obszarów problemowych na płaszczyźnie funkcjonalno przestrzennej i ekologicznej, w związku z prowadzonymi w późniejszym czasie inwestycjami.

Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.) obowiązują wymagania, zawarte w artykule 51 ust. 2 pkt 1 lit. f, zgodnie z którym, do obowiązującej zawartości prognozy, dodano: **oświadczenie autora**, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy. Oświadczenia, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f oraz art. 66 ust. 1 pkt 19a, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Olsztynie
Marta Harhaj
Naczelnik
Wydziału Ocen Oddziaływania na Środowisko

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Stawiguda (za dowodem doręczenia) – **przez e-PUAP**
2. aa

UPP - Urzędowe Poświadczenie Przedłożenia

Identyfikator Poświadczenia: ePUAP-UPP40434799

Adresat dokumentu, którego dotyczy poświadczenie
Nazwa adresata dokumentu: URZĄD GMINY STAWIGUDA
Identyfikator adresata: 72kueq74oe
Rodzaj identyfikatora adresata: ePUAP-ID

Nadawca dokumentu, którego dotyczy poświadczenie
Nazwa nadawcy: REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE
Identyfikator nadawcy: rdos_olsztyn
Rodzaj identyfikatora nadawcy: ePUAP-ID

Dane poświadczenia
Data doręczenia: 2020-04-16T19:45:08.834
Data wytworzenia poświadczenia: 2020-04-16T19:45:08.834
Identyfikator dokumentu, którego dotyczy poświadczenie: DOK58419370

Dane uzupełniające (opcjonalne)
Rodzaj informacji uzupełniającej: Źródło
Wartość informacji uzupełniającej: Poświadczenie wystawione przez platformę ePUAP

Rodzaj informacji uzupełniającej: Identyfikator ePUAP dokumentu
Wartość informacji uzupełniającej: 58419370

Rodzaj informacji uzupełniającej: Informacja
Wartość informacji uzupełniającej: Zgodnie z art 39¹ par. 1 k.p.a. pisma powiązane z przedłożonym dokumentem będą przesyłane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Rodzaj informacji uzupełniającej: Pouczenie
Wartość informacji uzupełniającej: Zgodnie z art 39¹ par. 1d k.p.a. istnieje możliwość rezygnacji z doręczania pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Dane dotyczące podpisu
Poświadczenie zostało podpisane - aby je zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu
Lista podpisanych elementów (referencji):
referencja ID-cd2ff0c1b5e677ce9464a1cfff7f8b12 :
referencja ID-2df70a7ff198e22ab8d642483a1c460e : Odpowied%C5%BA.xml
referencja : #xades-id-ba40b5283f1e47f4a8e03e18f7577b29

19

Urząd Gminy w Stawigudzie
SEKRETARIAT
Wpłynęło dnia 2020 -04- 01
l.dz. 3521/2020
ilość załączników
podpis

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W OLSZTYNIE
10-561 OLSZTYN
OLSZTYN
UL. ŻOŁNIERSKA 16

OLSZTYN, 2020-04-01

URZĄD GMINY STAWIGUDA
STAWIGUDA
STAWIGUDA
UL. OLSZTYŃSKA 10

IV/ 02.04.20

OPINIA

p. Bajorska

Załączniki:

1. ZNS.4082.24.2020.MA.pdf

Dokument nie zawiera podpisu

Podpis elektroniczny

Olsztyn, dnia 1 kwietnia 2020 r.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W OLSZTYNIE
10-561 Olsztyn, ul. Żołnierska 16
89 / 52 48 300

ZNS.4082.24.2020.MA

Wójt Gminy Stawiguda

OPINIA SANITARNA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Olsztynie na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59 z późn. zm.), art. 53 i art. 58 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.), po zapoznaniu się z dokumentacją przedłożoną przy wniosku Wójta Gminy Stawiguda z dnia 13 marca 2020 r. (data wpływu: 13 marca 2020 r.) znak: GN.6720.1.2019.BA

uzgadnia

proponowany zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie odziaływania na środowisko do projektu częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 13 marca 2020 r. (data wpływu: 13 marca 2020 r.) znak: GN.6720.1.2019.BA Wójt Gminy Stawiguda zwrócił się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda zgodnie z uchwałą Rady Gminy Stawiguda Nr XVI/125/2019 z dnia 12 grudnia 2019 r.

We wniosku zaproponowano zakres i stopień wymaganych informacji - informacje określone w art. 51 ust. 2 w/w ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie w/w informacje zawarte w prognozie pozwolą na ocenę przedmiotowego planu zagospodarowania przestrzennego w aspekcie wymagań sanitarnohigienicznych.

W związku z tym uznano jak wyżej.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W OLSZTYNIE

lek. wet. Teresa Parys
specjalista higieny

Otrzymują:
1. Adresat
2. a/a

Do wiadomości:
1. Warmińsko – Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

UPP - Urzędowe Poświadczenie Przedłożenia

Identyfikator Poświadczenia: ePUAP-UPP39756187

Adresat dokumentu, którego dotyczy poświadczenie
Nazwa adresata dokumentu: URZĄD GMINY STAWIGUDA
Identyfikator adresata: 72kueq74oe
Rodzaj identyfikatora adresata: ePUAP-ID

Nadawca dokumentu, którego dotyczy poświadczenie
Nazwa nadawcy: POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W OLSZTYNIE
Identyfikator nadawcy: stacjaoltb
Rodzaj identyfikatora nadawcy: ePUAP-ID

Dane poświadczenia
Data doręczenia: 2020-04-01T14:28:50.427
Data wytworzenia poświadczenia: 2020-04-01T14:28:50.427
Identyfikator dokumentu, którego dotyczy poświadczenie: DOK57504675

Dane uzupełniające (opcjonalne)
Rodzaj informacji uzupełniającej: Źródło
Wartość informacji uzupełniającej: Poświadczenie wystawione przez platformę ePUAP

Rodzaj informacji uzupełniającej: Identyfikator ePUAP dokumentu
Wartość informacji uzupełniającej: 57504675

Rodzaj informacji uzupełniającej: Informacja
Wartość informacji uzupełniającej: Zgodnie z art 39[1] par. 1 k.p.a. pisma powiązane z przedłożonym dokumentem będą przesyłane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Rodzaj informacji uzupełniającej: Pouczenie
Wartość informacji uzupełniającej: Zgodnie z art 39[1] par. 1d k.p.a. istnieje możliwość rezygnacji z doręczania pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Dane dotyczące podpisu
Poświadczenie zostało podpisane - aby je zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu
Lista podpisanych elementów (referencji):
referencja ID-e386e4cc847f960c3c33c5d09aed6a77 :
referencja ID-8fce921e4d6c3e0998c1fbbd27abb6d7 : Pismo%20og%C3%B3lne%20do%20podmiotu%20publicznego%20-%20stary%20wz%C3%B3r%20-%20Pismo%20og%C3%B3lne%20do%20podmiotu%20publicznego.xml
referencja : #xades-id-23f7e521e48295d3bf5c015e89c56939

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż jako autor opracowujący „Prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stawiguda”, spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2020 poz.283 z późn. zm.).

Jestem świadom odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

URBANISTA
mgr inż. Maciej Wronka

mgr inż. Maciej Wronka